

Krásný a náročný život patří k sobě

Sr. Gratia Štulířová
řeholnice z Hoješína

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

2/2025 / ročník XXXV / 39 Kč

9 Znamení z popela - začátek postní doby
18 Nemocniční kaplan je v první řadě člověk

15 Mít dobrý a silný tým
28 Povídky na pokračování

Evangelizační kurz dospěl do finále

Duchovní obnova na Hoře Matky Boží v Králíkách zakončila 2. ročník Evangelizačního kurzu pod záštitou Biskupství královéhradeckého. Víkend v tichu s přednáškami karmelitánského kněze Vojtěcha Kodeta tak prožilo čtrnáct absolventů kurzu, které osobně doprovázel i generální vikář Mons. Jan Paseka.

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Putování pouští se žádný
lidský život nevyhne
Sr. Gratia Štulířová
- 9 **církevní tradice**
Znamení z popela,
začátek postní doby
- 15 **život církve**
Mít dobrý a silný tým
Vojtěch Alexa
- 17 **aktuality**
Začala další etapa obnovy
broumovských kostelů
- 18 **církev lidé**
Nemocniční kaplan musí být
v první řadě člověkem
- 22 **historie**
První královéhradecký biskup
- 23 **pastorace**
- 28 **povídky na pokračování**
Mít Madonu
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Čím je pro nás naše diecéze?

Období velkých událostí

Od loňského roku si připomínáme 360 let existence královéhradeckého biskupství a letos na jaře máme stejné výročí vysvěcení prvního hradeckého biskupa Matouše Ferdinanda Sobka z Bílenberka. Je milou shodou okolností, že v těchto dnech bude také vysvěcen nový pomocný biskup Mons. Prokop Brož.

Za těch 360 let se zde postupně vystříдалo 25 sídelních biskupů. Diecéze se rozkládá na 11 650 km², s 1 260 000 obyvateli a z nich je asi 400 000 katolíky. Máme tři biskupy, 167 kněží ve službě, 262 farností a dvě samostatné duchovní správy. Máme v péči 1139 kostelů a kaplí. Srdcem našeho kraje a naší diecéze je katedrála Svatého Ducha. Ze světců jsou našimi patrony sv. Klement Římský a sv. Jan Nepomucký, slavným rodákem je sv. Vojtěch.

Důvody k hrdosti

Jsme krajem, jak říkával arcibiskup Otčenášek, který tvoří most mezi Čechami a Moravou. Tvoří ho introvertní a zbožná Vysočina, Krkonoše, jako nejvyšší hory republiky, pod ochranou sv. Vavřince. Svatá Anna má zase patronát nad Orlickými horami s „Vesmírným“ centrem pro mládež. Máme nádherná a památná města jako Kutnou Horu nebo Jičín, Litomyšl či Pardubice, mariánská poutní místa na Chlumku, v Malých Svatoňovicích nebo Horu Matky Boží u Králík. V diecézi jsou místa k duchovnímu odpočinku v Rokoli, na Hoješíně nebo v Marianu v Janských Lázních. A pak je tu v Červeném Kostelci první hospic v republice, akční Charita, Poutní centrum v Koclířově. Naším rodinným stříbrem jsou Akademické týdny i Evangelizační semináře a kurzy. Právem jsme hrdí na dvě sourozenecké čtveřice kněží Tobků a Brožů, na kněze mučedníka Josefa Toufara, statečné řeholnice Věru Hrdinovou nebo Elišku Pretschnerovou, na naše rodáky, biskupy jiných diecézí – Dominika Duku, Zdeňka Wasserbauera, Tomáše Holuba. A mohl bych pokračovat dále a dále.

Co nás trápí

Jak často slyšíme, že je málo kněží, že si někdy kněží nesednou s farností nebo se necítí být přijati, že vymírají naše kláštery, že ubývá lidí v kostelích, že mládež víc zajímají sociální sítě, než aktivity ve spolku. Může nám vadit, že se příliš zaměřujeme na záležitosti materiální a pokulhává nám pastorace a evangelizace, jak někdy nefunguje komunikace a pochopení mezi centrem a jednotlivými oblastmi, jak narůstá mezi lidmi rozdělení. Také bych mohl i v tomto výčtu pokračovat. Máme své radosti i problémy, ale zde je náš domov. A domov není jen něco, co nás nese a chrání, ale také místo, které spoluutváříme. Co sem přinášíme my, já? Jak přitažlivě do našeho prostředí zveme ostatní lidi?

Návrat domů

Vzpomínám na Teologický konvikt v Olomouci, kde jsem strávil nádherný čas. Když jsem se po jedenácti letech dozvěděl, že bych měl jít zpět do královéhradecké diecéze, otevřel jsem si při modlitbě namátkově Bibli, abych našel povzbuzení a tehdy mi zrak padl na 3. verš v 31. kapitole Geneze: „*Tu řekl Hospodin Jákobovi: Navrať se do země svých otců a do svého rodiště. Já budu s tebou.*“ Bylo to úplně jasné. Na krásné Moravě jsem byl moc rád, ale беру jako dar i svůj domov, zvlášť když Pán je tu se mnou.

Moc bych přál nám všem, abychom se dokázali sjednotit na tom podstatném ve svých farnostech i celé diecézi a společně hledali cesty k Bohu i k ostatním lidem, kteří touží po radostné zvěsti.

Všem vám žehná

P. Jan Linhart)

Putování pouští se žádný lidský život nevyhne

Sestra Gratia Štuliřová z hoješínské komunity sester františkánek je žena, kterou nelze přehlédnout. Překypuje energií, její úsměv je až nakažlivý. Ale především jí jde o věc – o lidi, o církev, o naplnění Božích plánů...

„Jaká byla vaše cesta k řeholním slibům?“

Pocházím z Halenkovic u Napajedel, z křesťanské, ale nepraktikující rodiny. Jsme tři sourozenci. Pamatuji si, jak jsme s babičkou a dědečkem každé prázdniny jeli vlakem na Hostýn. Svátosti jsem přijala v dětství, ale obrácení na mě teprve čekalo. Stalo se to v mých 14 letech ve dvou momentech. Tehdy mě nepřijali na konzervatoř, protože jsem chodila na náboženství, a já si kladla otázku, co že těm komunistům na tom Bohu tak vadí, že mě nevzali na školu. A druhé se odehrálo při poutním zájezdu na Velehrad, který pořádala Lidová strana. Tehdy mě oslovila křesťanská mládež ze sousední vesnice, která s námi jela. Byli veselí, živí, ale také se dokázali ztišit a modlit. Od těchto dvou okamžiků jsem začala Boha víc hledat, modlit se srdcem, ptát se Ho, jak žít a jak směřovat život.

„Na konzervatoř jste nemohla. Co jste tedy studovala za školu?“

Vystudovala jsem gymnázium v Otrokovcích. Ve druhém ročníku nás zastihla sametová revoluce a ve čtvrtém ročníku jsem uslyšela Boží volání. Další studia jsem už dokončila v klášteře.

„Měla jste přímou cestu do řehole?“

Na cestě k zasvěcenému životu mě provázela velká znamení, ale i značné překážky. V dětství mě vůbec nenapadlo, že

by mě Pán povolal k zasvěcenému životu. Žila jsem v době komunismu a viděla řádové sestry jen na Hostýně, když se staraly o mentálně postižené lidi. Jednou jsem se babičky zeptala, kdo jsou ty ženy. A ona mi na to řekla, že ty si nikdo nevzal, tak se staly sestřičkami a teď že se starají o ty chudáčky...

V době dospívání jsem toužila mít velkou křesťanskou rodinu. Líbilo se mi, jak

rodiče žijí, ale chyběla mi tam živá víra. Hodně jsem se za to modlila a když jsem si dělala žebříček hodnot, jaký by měl být můj manžel, víra tam hrála velkou roli. Pán mi i poslal do cesty věřícího kluka. Teď vidím, jakým byl v té době pro mě učitelem duchovního života. Co všechno v sobě dokáže člověk změnit z lásky...

„Udělala jste tenkrát nějaké zásadní zjištění?“

Ten chlapec mě, paradoxně, seznámil s řeholními sestrami. Měl kamarádku, která vstoupila do kláštera. Začala jsem tak i já jezdit do Slatiňan ke Školským sestrám sv. Františka. Tehdy se ve mně začala ozývat touha dát svůj život Bohu, žít jen s Ním a pro Něho. Jako potvrzení správnosti této touhy mě jednou při modlitbě zasáhla věta Žalmu 45: „Slyš, dcero, pohleď a naslouchej, zapomeň na svůj národ, na svůj dům otcovský, sám Král touží po tvé kráse, on je tvým Pánem, před Ním se skloň.“

„Co na vaše rozhodnutí řekli vaši rodiče?“

Rodiče s mým rozhodnutím nesouhlasili. Byla jsem mladá a v pubertě, a tak jsem z domu utekla. A tehdy se ukázala soudržnost naší moravské rodiny. Moji bratrance, když viděli, jak se rodiče trápí, se rozhodli, že mě přivezou domů. Přijeli tehdy do Slatiňan, jeden mě vzal do náruče, druhý přijel autem a už jsme jeli nazpět. Po pár dnech jsem odjela znovu,

☛ S tatínkem ve skanzenu v Rožnově. I přes zdravotní omezení, zvládal cestování a rád poznával krásy Moravy

Živý betlém je už každoročně součástí vánoční doby na Hoješíně

Na výstavu betlémů k nám přijely děti MŠ také ze Sopot

rodiče stále nepřijali mé rozhodnutí. Ale měla jsem v srdci jistotu, která mě vedla touto cestou.

77 To je jako z romantického filmu.

Přijetí od rodičů se mi dostalo až později. Maminka potřebovala několika let. Tatínek přijal mou volbu až v době, kdy jsem se o něj několik let před smrtí starala. Měl amputované nohy, ale byl to pro nás oba velmi silný a krásný čas jen tak být spolu. Také to však byl čas přijetí a odpuštění. Jsem šťastná, že jsem mohla být poslední roky se svými rodiči. S mamkou až do posledního výdechu v hospici z Brně. Jsou to pro mě vzácní lidé, kteří nevzdávali život do poslední

chvilu. A to mám asi po nich – nevzdávat život. Viděla jsem, jak se v posledních letech proměňovali, jak zráli. Vnímám více věcí, které si nesu do života jako poklad a dar. Ještě jednu zmíním. U nás v rodině se vždy scházela široká rodina a třeba také sousedi. Rodiče je rádi hostili, zpívalo se a vzpomínalo. Touhu tvořit a mít živé vztahy a navazovat hluboká přátelství, to si určitě nesu ze své rodiny. Tak díky mami a tati!

77 Když se ohlédnete zpět, změnil se život v klášteře za ta léta, kdy jste zasvěcenou osobou?

Život v klášteře se velmi změnil. Myslím, že všechny řády a kongregace reagují

na znamení doby, společenské změny, na výzvy v Církvi či v sekularizovaném prostředí. Já ale mohu mluvit jen za naše řeholní společenství Školských sester sv. Františka. Jsou věci neměnné, které k řeholnímu životu patří nebo jsou dané církevním právem. Ty jsou blíže specifikované v naší řeholi, konstitucích a směrnicích. Zavazujeme se k životu v čistotě, chudobě a poslušnosti v určité řeholní rodině. Nabízíme svůj život jako dar. Změnil se ale způsob, jak se na sliby díváme, jak žijeme ve společenství. Klade se důraz na osobní i komunitní zodpovědnost za náš duchovní život, důraz na život sesterství a otevřenost k duchovnímu materství. Komunita je vnímaná jako řeholní rodina. Zatímco dřív se musely

Celoprovinční putování do rodiště služebnice Boží s. Elišky Preschenerové

Zrekonstruovaný klášter – Dům sestry Elišky je od jara 2021 plně otevřen prorodinným aktivitám

(S příbuznými na Ohebu nad sečskou přehradou

(Vzdělávací programy pro žáky ZŠ sr. Gratie baví a naplňují

zpřetrhat vazby na rodinu, ze které sestry pocházely, někdy až bolestně, dnes udržujeme vztahy s rodinami našich sester, známe se, navštěvujeme se, zajímáme se o sebe. Dále se klade důraz na komunitní rozlišování, jakou službu přijmout či odmítnout. Více taky spolupracujeme s bratry františkány, s laiky a manželskými páry na duchovních obnovách nebo městských misiích.

„Jakou jste udělala zkušenost s řeholním životem, co je pro vás na tomto způsobu života jedinečné?“

Období kandidatury jsem prožila ve Slatiňanech, ve službě u mentálně postižených lidí. Noviciát pak na Hoješíně, kde jsme se staraly o nemocné sestřičky. A největší část juniorátu jsem byla na Vranově u Brna. Vytvářely jsme duchovní zázemí pro poutníky a pracovaly ve farnosti. Bylo to v době, kdy jsem třeba v náboženství učila osmdesát dětí, vedla spolčo mládeže, navštěvovala rodiny, seniory. Vzniklo tak mnoho přátelství, která přetrvávají dodnes.

„Nesete si životem nějaký zážitek z vaší řeholní formace?“

Dodnes vidím den svých věčných slibů, kdy mi pan biskup Jiří Pačour nasazoval prsten se slovy: „Přijmi prsten, Snoubenku Věčného Krále, a zachovej svému Snoubenci neporušenou věrnost až do konce.“

„Co je jedinečné na zasvěceném životě?“

Pokud tuto životní cestu přijmeme jako poslání a žijeme naplno vztah s Bohem, naplno sloužíme, tak nás po celý život Bůh bude naplňovat svou milostí. Bude nás naplňovat štěstím modlitba, služba i obyčejná všednodennost. A to i přes období putování pouští, kterému se žádný lidský život nevyhne. A v životopisech svatých vidíme, že toto období pouště může být různě dlouhé a intenzivní.

„Toužím po tom, aby Hoješín byl místem naděje a místem duchovní obnovy ... a aby pro řeholníky a řeholnice byly jejich komunity domovem, kde se budou cítit spokojeně a přijatí, a odkud budou vycházet neúnavně sloužit.“

„Proč svět potřebuje řeholní společenství?“

Mnohé služby, pro které řeholní kongregace vznikaly, převzal skrze sociální,

zdravotní a školskou činnost stát. Co ale nemůže nahradit je modlitba, duchovní hodnoty a blízkost Boží, kterou se snažíme „sypat jak déšť růží“ na všechny, ke kterým nás Pán posílá. A navíc přichází stále nové výzvy a znamení doby, aktuální potřeby Církve, všude tam nás Pán zve. Služba naslouchání, doprovázení, nová evangelizace, nová misijní území v naší zemi i v naší diecézi.

„V hoješinském záměčku máte jednu akci za druhou.“

Žijeme a sloužíme v Domě sestry Elišky na Hoješíně u Seče. Jsme v komunitě čtyři, v létě nás posílila mladá sestra Antonína. Přijíždí k nám lidé, zvláště rodiny, na duchovní rekreaci nebo obnovy. Hoješín je jedinečný tím, že zde našly útočiště naše staré sestry v době komunismu, kdy nesměly zůstat v původních komunitách, kde sloužily, ale musely se uchýlit na opuštěná místa, aby, podle komunistů, vírou nikoho nekazily. Zde žily v modlitbě, skrytosti a obětovaní. Z těchto duchovních pokladů dodnes žijeme nejen my sestry, ale i lidé, kteří přijíždí za duchovním osvěžením či turisté, kteří se jen tak zastaví na prohlídku zámku. Všichni u nás cítí sílu těchto po desítky let pronášených modliteb a dobrovolných obětí, ať už to pojmenovávají jakkoliv.

„Kde na to berete celá komunita energii? Přece jen nejste komunitou mladých sester.“

Ano, tři z nás už nejsme nejmladší. Kde bereme sílu? Snad to nebude znít jako fráze. Čerpáme ji u Hospodina. Máme denně mši svatou, denně hodinovou adoraci, hlídáme si čas na společnou i soukromou modlitbu. A samozřejmě musí být i čas na relax a odpočinek. Pro mě je radost práce na zahradě, procházka lesem. A já osobně dostávám sílu od Pána skrze službu, kterou dělám a skrze blízké vztahy, na kterých se podílím. To mě naplňuje.

77 Před pár lety jste i vlastníma rukama opravily klášter – zámeček. To bylo asi velké sousto pro ženy.

Zůstat jako komunita na místě, kde probíhá celková rekonstrukce, bylo opravdu náročné, ale stálo to za to. Dům teď naplno slouží a jsme za to rády. Lidé rádi přijíždí, rádi se vrací. Snažíme se připravovat programy pro všechny věkové skupiny. Vzniká kolem nás společenství rodin z celé republiky takzvaná Hoješínská rodina. Rodiny a také jednotlivci se chtějí podílet na prorodinných akcích, které u nás pořádáme. Postupně sílí vztahy s lidmi z vesnice. Myslím, že si váží toho, co tu děláme. Začali přicházet na akce, třeba na Svatomartinské odpoledne, na Živý betlém, masopustní odpoledne nebo Den dětí. Vždy se snažíme tyto akce dělat s nějakým evangelizačním přesahem.

77 Po čem touží sestra Gratia?

Toužím po tom, aby Hoješín co nejlépe sloužil všem, kteří k nám budou přicházet, aby byl místem naděje a místem duchovní obnovy.

Pro církev toužím po tom, aby byla věrná tradicím, a i plně otevřená vanutí Ducha Svatého, abychom my, co ji tvoříme a v ní žijeme, byli šťastní, plní naděje, pokojní, pokorní a láskyplní.

77 Ve druhém ročníku gymnázia nás zastihla sametová revoluce a ve čtvrtém ročníku jsem uslyšela Boží volání ... rodiče s mým rozhodnutím nesouhlasili. Byla jsem mladá a v pubertě, a tak jsem z domu utekla.

Pro řeholní život toužím po tom, aby odpovídal na výzvy Boží. Aby pro řeholníky a řeholnice byly komunity domovem, kde se budou cítit spokojeně a přijatí, a odkud budou vycházet neúnavně sloužit.

Pro sebe toužím, abych dobře prožila a naplnila život. Abych na smrtelné posteli nemusela litovat toho, co jsem udělala nebo toho, co jsem neudělala a udělat měla.

77 Jak vidíte budoucnost řeholních společenství vzhledem k nedostatku povolání?

Myslím, že budou společenství menší a že budou vznikat nové formy zasvěceného života. Vždyť během staletí společenství zanikala a vznikala nová, podle potřeb doby a církve. Myslím, že v budoucnosti budou mít velkou roli komunitní fary a komunitní centra, kde by žili kněží, zasvěcení, laici i rodiny, aby se vzájemně podporovali, modlili a spojovali ve službě na určitém místě nebo území.

77 Co vám dokáže udělat radost?

Radost je pro mne odezvou na naplněný čas s Bohem a lidmi.

Radost mě provází po modlitbě, ve společenství se sestrami, při odpočinku.

Když se vracím z pastoračních aktivit, například ze vzdělávacích programů ve školách nebo od nás odjíždějí hosté, dostavuje se radost i únava. Můj život je krásný a náročný, obojí patří k sobě, jedno bez druhého nemůže být. Jsem šťastná ze své životní volby, z každodenního života. Teď se těším z Jubilejního roku. Jaký asi bude, co přinese? Těším se na pouť s ostatními řeholníky do Říma. A radost mi dokáže udělat pěkná detektivka s Herculem Poirotem.

Pavel J. Sršeň

(Mons. Pavel Rousek vedl na Hoješínské víkendovky pro děvčata plných 31 let; na tuto akci jezdí na 70 děvčat ve věku 7-12 let

(Péče o park a kříže v okolí kláštera je součástí života hoješínských řeholnic

Znamení z popela – začátek postní doby

„Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš.“ (Srov. Genesis 3,19). **Popeleční středa** je den, kterým začíná doba postní – čas, kdy se připravujeme na slavení Paschy – Velikonoc.

Název tohoto dne je odvozen od obřadu, při kterém se lidem sype na hlavu popel, nebo se věřící podle místních zvyklostí označují popelem jiným způsobem. Popel (či zemina) byly a jsou až do dnešních dnů v mnoha náboženstvích a kulturách považovány za znamení smutku, pomíjivosti a pokání. Lidé si z kultovních důvodů například sypali zeminu/prach na hlavu, lehali na zem, váleli se v popelu, vyhazovali do vzduchu prach nebo popel, seděli, nebo spali na popelu. Takové zvyky byly praktikovány v Řecku, Egyptě, Arábii i mezi Židy.

Existují četné pokusy o výklad těchto zvyků:

- a) uznání se za prach před mocným božstvem (bylo zvykem brát zemi z hrobu pro obřad a popel z pohřebních obětí, což mělo být znakem komunikace s božstvem). Kritici tohoto názoru se domnívají, že země byla naopak na pohřeb přinášena, a nikoliv brána z hrobu – srovnajte dnešní házení země účastníky pohřbu do hrobu;
- b) posypání se popelem na znamení smutku u Židů (včetně devátého dne měsíce Ab). Tento zvyk však pochází z Řecka a Egypta (nejistá hypotéza);
- c) významová vazba popela na rituál očištění, omytí, anebo druh určité terapie. Sv. Beda Ctihodný (kolem 672–735) se např. zmiňuje o zemině/prachu z hrobu krále Oswalda (kolem 604–641/642) jako o prostředku k léčení nemocí. V Irsku se věřilo, že popel z ohňů zapalovaných na den sv. Jana dává hojnost sklizni.

Ve Starém zákoně byl popel na hlavě jedním z obvyklých znamení smutku

Popel (či zemina) byly a jsou až do dnešních dnů v mnoha náboženstvích a kulturách považovány za znamení smutku, pomíjivosti a pokání

nad úmrtím příbuzného, osobním ponižením (2 Samuelova 13,19), nebo ponižením všeho lidu (2 Samuelova 15,32; Nehemiáš 9,1). V době postu a v čase různých nepříjemných událostí sedávali kající se v popelu (Job 2,8; Izaiáš 58,5; Jeremiáš 6,26; Ezechiel 27,30). Rabíni tento zvyk vysvětlovali jako připomínku zásluh Abrahamových, který se z pokory přirovnával k prachu a popelu (Genesis 18,23). Popel z červené jalovice (Numeri 19,9), jenž byla spálena podle předepsaného obřadu, býval vysypán za stany a používán k rituálnímu očišťování (Numeri 19,11-13). Ježíš zmiňuje symboliku pokání, když kárá galilejská města

Chorazin a Betsaidu za to, že nečinila pokání: „Kdyby se byly v Týru a Sidónu daly takové mocné skutky jako u vás, dávno by byli oblékli žíněný šat, sypali se popelem a činili pokání.“ (Matouš 11,21). I skrze tato Kristova slova přijali křesťané židovské zvyky a považovali používání popela za znamení smutku a očišty.

Veřejní kajícíci

To, co v současnosti konáme na Popeleční středu, je jen pozůstatkem slavnostních obřadů, které v dávných dobách slavili biskupové nad veřejnými kajícíky. Kdo se dopustil veřejného těžkého hříchu, musel na začátku postní doby podstoupit veřejné pokání: to byl církevní zvyk od 4. do 10. stol. Veřejné pokání spočívalo především ve vyloučení z eucharistického společenství. Kromě toho museli kajícíci konat skutky smíření, jako je modlitba, umrtvování a půst. Před vyloučením z církevního společenství byli kajícíci slavnostně oblékáni do roucha kajících. Byla jím košile *Cilicium*, vyrobená původně z hrubého vlněného sukna. Název je odvozen od jména kraje Kilikie (dnes součást Turecka), kde se chová plemeno kilikijských koz. Obecně označuje *Cilicium* košili nebo tuniku z nepříjemně kousavé látky, která byla nošena jako znak pokání na holém těle pod šaty. Kajícím byl na hlavu buď sypán popel, ale byli kropeni vodou smíchanou s popelem. U toho biskup pronášel slova: „Pamatuj, človče, že prach jsi a v prach se obrátíš, čiň pokání, abys měl život věčný.“ Po obřadu pak biskup vyvedl kajícíky branou z kostela (*expulsio*).

Toto „vyloučení kajčníků“ bylo šokujícím obřadem, který byl vážným napomenutím pro ostatní věřící. Později pak došlo ke změně: pokání bylo ukládáno kajčnickovi soukromě, neboť instituce veřejného pokání zanikla. Přesto ve středověku většina věřících dobrovolně přijímala pokání tím, že si sypala na hlavu popel. Králové a císaři, např. Karel Veliký, chodili bosí s ostatními věřícími pro posvěcený popel, aby tak slavnostně vstoupili do postní doby. Liturgickému obřadu pokání odpovídala i výzdoba hlavních portálů románských a gotických chrámů: byl zobrazován vítězný kralující Kristus, poslední soud, nebe, očistec a peklo.

Na Popeleční středu kajčnickí hříšníci veřejně zahajovali kajčnické praktiky spojené s tímto dnem a od 6. stol. se stala Popeleční středa prvním dnem Postní doby. Liturgická kniha sakramentář *Gelasianum* z 8. stol. píše: „Přijmete ho ve středu na začátku postní doby a obléknete mu kajčnické košile, pomodlete se za něj a přidruzte jej (ke kajčnickům) až do dne Večeře Páně.“ Někteří liturgové jsou toho názoru, že si kajčnické sami sypali popel na hlavu. Jiné sakramentáře neobsahují žádnou zmínku o žehnání a sypání popela. Část odborníků si toto mlčení vykládá, jako vymizení tohoto zvyku v 7. stol., ale antifonář vydaný Menardem (*Patrologiae cursus completus. Series Latina*. 78, 657) uvádí několik antifon *ad benedicendos cineres* (k žehnání popela).

Pokání a popel

Původní opis pokání v Římě zanechaný Sozemenómem (Salaminius Hermias Sozomenus, Sozemenós, 400–asi 450) neobsahuje žádnou zmínku o popelu, stejně jako dokumenty synody v Agde v Languedocu (can. 15, 10. září 506). Sv. Isidor ze Sevilly (560–636) v *De ecclesiasticis officiis*, II, c. XVII zase naznačuje, že kajčnické košile a popel jsou spojeny s pokáním za hříchy a také s pamětí, že člověk je prach a v prach se navrátí. V Mozarabské liturgii (starošpanělské) bylo na kajčnický položen kajčnický roucho a byli posypáni popelem tak, že jim byl učiněn znak kříže.

Žehnání popela v současné římské liturgii bylo zjednodušeno

Ordines Romani X (dále jenom: *OR*, 900–950) se o popelu nezmiňuje, zatímco *OR XI* (Řím 650, Galie 750) mluví o *statu* v bazilice sv. Sabiny na Aventine a shromáždění v bazilice sv. Anastasie na Palatine. Ve druhé zmíněné bazilice se shromáždili papež, členové papežské kurie a duchovenstvo. Papež dal popel a *primicerius (praecentor)* se scholou zpívali antifonu „*Exaudi nos Domine*“ (Vyslyš nás, Pane). Po tomto obřadu si papež zul boty a šel v průvodu na bohoslužbu do baziliky sv. Sabiny (*statio ad Sanctam Sabinam*). Schola zpívala: „*Immutemur habitu in cinere et cilicio*“, pak se slavila eucharistie.

V *OR XII* (770–795, 800) se uvádí podrobnější popis obřadů Popeleční středy. Papež s biskupy a kardinály se odebral o třetí hodině ranní (*circa medium tertiam*) do baziliky sv. Anastasie. Po přivítání místním duchovenstvem pokračoval do sakristie a oblékl svá liturgická roucha (jako biskupové), zatímco kardinál-kněz požehnal popel. Při žehnání popela u sv. Anastasie byly pronášeny čtyři modlitby. Papež s kardinálem šli k trůnu – *sedusu (ad sedilia post altare)*. Pak přinesli popel k papeži a první z biskupů (*prior*

episcoporum) nasypal papeži popel na hlavu a přitom říkal: „*Memento quia pulvis es et in pulverem reverteris*“ (Pamatuj, že jsi prach a prach se navrátíš). Papež pak označil popelem biskupy, kardinály a další duchovní. Po dokončení obřadu začali *primicerius* a sbor zpívat antifonu: „*Exurge Domine, adiuva nos*“ (Povstaň, Pane, a pomoz nám). V bazilice sv. Anastasie, lokalizované v centru Říma, byly uloženy staré staciové kříže, které pak byly nesený v čele průvodu k bazilice sv. Sabiny.

Mše svatá na Popeleční středu je dodnes slavena papežem v prvním staciovém kostele doby postní, v bazilice sv. Sabiny. Tato bazilika je jedním z nejstarších staciových – titulárních kostelů města Říma (od 3. století). Svou architekturou představuje starokřesťanskou baziliku, jenž odpovídá slavení liturgie církve po vysvobození z pronásledování a katakomb. Tento chrám byl mimo jiné titulárním kostelem Jozefa kardinála Tomka, slovenského duchovního, prefekta kongregace pro evangelizaci národů. Baziliku nyní duchovně spravuje Řád bratří kazatelů – Dominikánů. Hned vedle baziliky je umístěn generalát Dominikánů. Členem řádu Dominikánů je další nositel purpuru z naší vlasti, kardinál Dominik Duka OP, emeritní arcibiskup pražský. Kardinálem-knězem této baziliky byl také Michael Friedrich von Althann (1682–1734), biskup ve Vácu v Uhrách, místokrál neapolský, probošt kolegiátní kapituly sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi, který byl jedním z těch, kdo připravovali kanonizaci sv. Jana Nepomuckého.

Jak již bylo řečeno, instituce veřejného církevního pokání se koncem prvního tisíciletí v církvi pomalu vytrácely. Obřad sypání popelem se zachoval díky tomu, že se týkal všech věřících. Papež bl. Urban II. (1042–1099, papežem 1088) doporučil tento obyčej na Beneventské synodě (1091) všem místním církvím. Přitom se klerikům a laikům mužského pohlaví sypal popel na hlavu, ženám se dělal popelem kříž na čele. Zde je třeba zmínit, že je trochu násilné vztahovat význam znamení kříže z popela i ke Kristovu vzkříšení a velikonočnímu vítězství, nakolik popel byl vždy znamením

pomíjivosti. Zvláštní modlitba pro žehnání popela se vyskytuje až v 10. stol. a podle Misálu z roku 1570 se žehnání popela konalo přede mší. Předpis o tom, že se k získání popela pálí palmové ratolesti z předcházejícího roku, nacházíme poprvé až ve 12. století.

Žehnání popela

Žehnání popela v současné římské liturgii bylo zjednodušeno. Podle aktuálně platných liturgických předpisů z roku 1969 připadá začátek postní doby na Popeleční středu a konec na Zelený (Velký) čtvrtek (přede mší na památku Poslední večeře Páně). V rámci slavení eucharistie je vynechán úkon kajícínosti, protože je nahrazen znamením popela. Označení popelem lze provést i mimo mši, v rámci slavení bohoslužby slova s homilií. Při požehnání popela se používají staré modlitby žehnání popela: „*Deus, qui humiliatióne flécteris et satisfactiόne placáris*“ (Bože, ty dáváš pokorným svou milost a odpouštíš těm, kdo činí pokání), nebo „*Deus, qui non mortem sed conversiόnem*“ (Bože, ty nechceš smrt hříšníka, ty chceš, aby se obrátil a byl živ), která pochází z Benedikcionálu Roberta z Jumieges (?–1052/55).

Symbolika obřadu popelce je snaha starat se o kvalitu křesťanského života, zřeknout se model (Izaiáš 44,20). Též Kniha

Moudrosti 15,10: „*Jeho srdce (ctitele modly) je popel, jeho naděje bezcennější než prach země a jeho život bezvýznamnější než bláto*.“ Dále pak obřad vypovídá o prohloubení vědomí o pomíjivosti života (srov. Genesis 18,27 kdy Abrahám vyznává: „*ač jsem prach a popel*“; srov. též Žid 30,19) a uznání sebe, jako bytosti páchající hříchy, jako podmětu hříchu. Toto uznání bylo vyjádřeno ve Starém zákoně v různých vnějších podobách.

V křesťanství však nejde o vnější formy (srov. evangelium dne), ale o vnitřní *metanoiu*, tedy o změnu způsobu myšlení, přístupu k životu, správného hodnocení, prostě o růst v lásce k Bohu a k druhým lidem. Toto duchovní poselství je charakterizované zpěvy při označování věřících popelem, antifonami: „*V kajícínosti začněme půst a s pláčem volejme k Hospodinu, neboť velké jsou naše hříchy, ale ještě větší je milosrdenství našeho Boha*.“ (srov. Joel 2,13) „*Kněží, služebníci Hospodinovi, ať pláčou na nádvoří před oltářem a volají: Ušetři, Hospodine, ušetři svůj lid, nenič ty, kteří tě mají chválit, Bože náš*.“ (srov. Joel 2,17; Ester 4,17) „*Zahlad, Bože, mou nepravost*.“ (Žalm 51,3) a žalmem 50(51): „*Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství, pro své velké slitování zahlad mou nepravost*...“

P. ThDr. Gabriel
Rijad Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.)

To, co v současnosti konáme na Popeleční středu, je jen pozůstatkem slavnostních obřadů, které v dávných dobách slavili biskupové nad veřejnými kajícíky

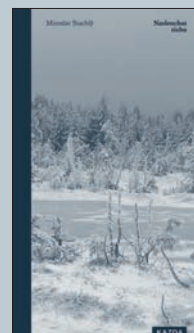
(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Miroslav Stuchlý

Naslouchat tichu

Výjevy z toulek okouzující přírodou Jizerských hor vtáhnou čtenáře do neopakovatelné atmosféry procházek touto magickou krajinou. Vyprávění pečlivého pozorovatele dokáže zprostředkovat nejen radost z pohledů na syrovou krásu hor, ale zaujme i dramatickými popisy zážitků ze setkání se zvířaty, lidmi a živly uprostřed divočiny. Váz., 112 s., 295 Kč

Holger Haag

Z přírody na talíř

Příroda má v zásobě spoustu dobrot, víte-li, co stojí za to hledat, můžete svůj jídelníček obohatit o zajímavé alternativy! Tento svazek nabízí rychlý úvod do světa jedlých planých rostlin. Podrobné ilustrace usnadňují jejich určování, úvod vysvětluje, jak je sbírat a využívat, a krátké texty přinášejí zajímavosti a návrhy receptů. Brož., 128 s., 295 Kč

Cesta odvěká vede k radosti a je plná naděje

Žalm je literární útvar známý především z Bible, kniha Žalmů je součástí Starého zákona. Nad některými vybranými žalmy se budeme zamýšlet s **Mons. Karlem Moravcem**, rektorem kostela Nanebevzetí Panny Marie na Hoře Matky Boží u Králík.

Kdo zná denní modlitbu církve, také se jí říká breviář nebo liturgie hodin, ví, že ho tvoří především žalmy a biblická čtení. Duchovní se ho po staletí modlili povinně, do dneška se k tomu zavazují před jáhenským svěřením.

Liturgie hodin prošla ve svých dlouhých dějinách velkým vývojem. Chórová modlitba žalmů byla obvyklá ve starých mnišských klášterech, zvláště benediktinského řádu, a v biskupských kostelích. Hodinky se poté rozšířily i mezi laiky, modlitba byla tak běžná, že její záznam patří k nejčastěji dochovaným středověkým rukopisům. Pro diecézní klérus a řeholníky stanovila její podobu reforma Tridentského koncilu v 16. století.

Od Druhého vatikánského koncilu se liturgii hodin, dříve to bylo jen latinsky, modlí ve své mateřštině i mnohé řeholní komunity žen. Když se u nás breviář poprvé překládal do češtiny, vycházel jako kniha se spoustou sešitových doplňků. V semináři jsme měli rádi vtip: Jede řeholní sestra s dvoukolákem po vatikánském náměstí a potká papeže Jana Pavla II. „*Sestřičko, co to vezete?*“, ptá se. „*Svatý otče, jdu se modlit česky breviář,*“ odpovídá.

Teprve v 80. letech 20. století vyšel oficiálně breviář pro laiky v češtině. Po roce 1990 jsem mnohé skupiny laiků na duchovních obnovách seznamoval s tím, jak se modlí breviář. Měl jsem kufr, v něm

asi 30 nakoupených breviářů, který jsem je učil používat. Jsem rád, že mnohým se to zalíbilo a modlí se alespoň část modliteb. Navíc máme možnosti, o kterých se nám dříve ani nesnilo. Můžeme si do mobilu stáhnout aplikaci breviář a modlit se v jakém chceme jazyce, bez listování stránkami.

Knihtisk byl vynalezen až koncem první poloviny 15. století, proto se lidé žalmy, alespoň některé, učili nazpaměť. Proč byly pro křesťany, nejenom pro Židy, kteří se je modlí dodneška, tak důležité? Protože to je vzor starobylých modliteb, vznikly několik staletí před Kristem, mnohé jsou připisované králi Davidovi. Přitom, když je člověk dnes recituje, tak se s mnohým může ztotožnit, promítnout do nich svoji osobní životní situaci. Některé verše ze žalmů najdete i v jiných textech Písma, dokonce i v Ježíšových slovech, která čteme v evangeliích, a tak se nám to naprosto nádherně propojuje.

Denní modlitbou církve se posvěcuje celý den: ráno, během dne, večer, modlitba před spaním, některé řády mají dokonce i modlitbu v noci. Je na to čtyřtydenní rozpis, kdy se vystřídají téměř všechny žalmy. A tak se každou chvíli na světě modlí stejnou modlitbu několik milionů lidí. To je nádherné, že se k nim připojujeme.

Musíme také říct, že některé verše jsou v modlitbě breviáře decentně

vynechané, jsou dost expresivní a některým lidem by se do modlitby nehodily. Běžně se dá koupit breviář v zelených nebo v červených deskách. Je to překlad, který vznikl v 80. letech, kdy byl také poprvé vydán v češtině. V mobilní aplikaci breviáře je možnost výběru jazyka, je tam napsáno i čeština-dominikánský. Tento překlad byl vydáván jako jeden z prvních na konci 60. a začátku 70. let cyklostylově. Na jeho překladu se podílel třeba Václav Renč (básník, dramatik a překladatel, představitel spirituálního proudu české literatury). Biblisté říkají, že je to básnický hezký, ale překlad není úplně věrný. Asi také proto později vznikl překlad, který se používá dodnes. Je to překlad úplně stejného textu, ale když si jeden člověk v aplikaci na mobilu otevře češtinu-dominikánský a druhý jen češtinu, tak se nemohou modlit spolu, protože téměř žádný verš tam není úplně stejně přeložený, byť jsou třeba jenom přehozené předložky. A liší se i číslováním žalmů.

Začneme žalmem číslo 139

... a uvedeme si některé verše...

Krásný žalm, který mluví o Bohu i o člověku. Je to meditace člověka nad sebou a člověka nad Bohem. Bůh mě velmi dobře zná, ale já se ho teprve učím poznávat. Při poznávání Boha přichází touha člověka po jednotě s Bohem a důležitá prosba o další poznání, aby mně Bůh dal poznat správnost mých cest, aby mě vedl k sobě.

☛ Mons. Karel Moravec vedl při minulém adventu duchovní obnovu na Biskupství

☛ Duchovní obnovy dává často i na Hoře Matky Boží

Žalm začíná krásnou větou: „*Hospodine, Ty mě zkoumáš a znáš, Ty víš, když sedám i když vstávám. Poznáváš mé myšlenky už zdálky, ať jdu nebo ležím, Ty to určuješ, všímáš si všech mých cest.*“

Když čtu tento text a když ho беру vážně, tak vím, že nejsem na světě sám. Pane Bože, ty mě zkoumáš a znáš. Ale ne jako kamerový systém, to by nahánělo strach. Pane Bože, poznáváš mé myšlenky? Co bys na ně asi řekl? Kdysi dávno jsem měl kázání na primici jednoho novokněze v Moravských Budějovicích. Bylo to venku v letním kině. Oltář byl na pódiu, za námi bylo ohromné plátno a proti plátnu seděly stovky věřících. Když jsme šli k oltáři, tak jsem si říkal: „*Pane Bože, kdyby se mé myšlenky promítaly na to plátno, jaké by to bylo kino?*“ Zkoumáš moje myšlenky, znáš je zblízka i zdálky. Děkuji ti, že je nepromítáš na plátno za námi, já se Tě nemusím bát. Znáš mě, tedy víš, na co myslím. Někdy bych měl dát pozor na to, jestli nenešu v hlavě nějaký nesmysl, zbytečnou úzkost nebo strach. Ty mě znáš, ty víš, čeho se bojím. Víš, po čem toužím a nejsem s tím v nějakém zásadním rozporu, pokud já nejsem v rozporu s Tebou.

„*Ať jdu nebo ležím, Ty to určuješ.*“ My si myslíme, že si to určujeme sami. Kam půjdeme, kam a kdy si leheme... Ale, Pane Bože, Ty to určuješ, všímáš si všech mých cest. Věřím tomu, že v tom máš prsty Ty. Možná se vám někdy stalo, že jste někam šli, aniž jste věděli proč,

a najednou jste potkali někoho, koho jste dlouhá léta neviděli. To je náhodička! Litoměřický biskup Josef Koukl (1926 – 2010) říkal, že náhoda je jenom synonymum pro Boží prozřetelnost. To není náhodička. Pán Bůh ví, kam vede tvoje kroky.

„*Obklopuješ mě zezadu i zepředu, kladeš na mě svou dlaň.*“ To je verš, ve kterém můžeme hledat útěchu. Člověk ztracený ve světě dnešních zmatků potřebuje naději. Myslím, že v duchu poselství papeže Františka k vyhlášení jubilejního roku 2025: „*Spes non confundit*“, bude svět stále víc potřebovat naději. A kdo jiný ji do světa může vnést než křesťan, který naději objevuje u Boha a taky v sobě, a je/má být nositelem křesťanské naděje. Jednu z jistot a naději nabízí žalm č. 139: obklopuješ mě zezadu i zepředu, jsi přede mnou, jsi za mnou, kladeš na mě svoji dlaň. A když nám klade Hospodin na hlavu svou dlaň, tak to není proto, že by nás chtěl zamáčknout. Jako maminka vkládá svému nemocnému dítěti ruku na jeho hlavu a ono najednou ví: je blízko, stará se o mě, má mě ráda. „*Kladeš na mě svoji dlaň. Podivuhodná je tvá znalost o mně, vznešená a nepochopitelná.*“

Je zde ještě několik veršů, které jako by naváděly k úvahám, jestli se vůbec mohu schovat před Hospodinem. Kam se mohu uchýlit před Tvým duchem? Kam utéct? Když vystoupím do nebe, jsi tam. Když sestoupím do podsvětí, i tady jsi, tedy není žádné místo na světě bez Tebe, bez

Tvé přítomnosti. Můžeme to opět chápat v pozitivním slova smyslu, Bůh je se mnou všude. Jako se ptávaly děti ve škole na náboženství: a je i ve sklepě, když je tam zhasnuto? „*I kdybych si připjal křídla jitřenky a spočinul na nejzazším moři, i tam mě povede Tvá ruka, uchopí Tvá pravice.*“ Ty jsi všude se mnou a já mohu být všude s Tebou.

Před Bohem nemusím utíkat, schovávat se, protože mě nehledá proto, aby mě zahubil, ale aby mě zachránil. Jsem jako ztracená ovečka, kterou hledá pastýř. Když se mu jedna ztratí, tak jich 99 nechá a jednu ztracenou jde hledat. A když ji najde, tak si ji s láskou položí na rameno. A když se neskryju před Bohem, tak se neskryju ani před sebou. Před sebou neuteču, svoje problémy musím vyřešit. Ani před Hospodinem se člověk ztratit nemůže, i kdyby o to bláhově usiloval. Bohu mě nevyrvе nikdo a nic, Bůh není pronásledovatel, ale ochránce. Kristus za mě dal život, tedy z Jeho ruky mě nikdo nevytrhne. I člověk, který je pronásledovaný, může svou naději hledat ve své víře v Hospodina, v jeho všudypřítomnost, vševědoucnost, a také věří v Boha soudce. Hospodin je stvořitel a Jemu člověk patří, ať chce nebo nechce. Zachraňuje, jedná, všechno stvořil, proto taky všechno zná. Kdybych si řekl, že temnota mě skryje, noc mě obklopí místo světla, ani temnota Ti nebude tmavá. Jako by to byla již velikonoční zvěst – temnota hrobu Kristova je prozářena jeho vzkříšením.

„Tys přece stvořil mé ledví, utkal jsi mě v lůně mé matky. Chválím Tě, že jsem vznikl tak podivuhodně.“ Bůh věděl o mé existenci dřív, než to věděla moje máma. Tvé oči viděly mé skutky, v Tvé knize jsou zapsány všechny a dny byly stanoveny dříve, než jediný z nich nastal. Ale pak to končí tím „Zkoumej mě, Bože, a poznej mé srdce. Zkoušej mé smýšlení. Pohled, zda jdu cestou špatnou a veď mě cestou odvěkou.“ Bůh mě zná a vidí mě lépe než já sám sebe. Doprovází mě, ví o mně úplně všechno, stále si všímá všech mých cest, i těch myšlenkových.

Pravověrný Izraelita si měl ráno i večer, doma i na cestách, připomínat základní příkaz zákona, který čteme v Deuteronomiu v šesté kapitole: „Pamatuj, že Hospodin je náš Bůh. Hospodin je jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“ Měli si tyto verše přivázat na ruku nebo na čelo. Dodnes lze vidět Žida s krabičkou na čele, ve které má svitek s tímto textem. Připomíná mu: pamatuj, že Bůh je s tebou, Hospodin je jediný, je ti nablízku, nezůstáváš sám. To je základní poselství tohoto žalmu. Bůh ví, co je ve mně, zná mé slovo dřív, než ho řeknu. A Boží dlaň obklopující člověka zezadu i zepředu? Líbí se mně, jak ta slova vykládá papež František – Boží dlaň je něžná.

Znáš mé srdce, znáš mě do hloubky, více než já sám, víš, po čem toužím. Když se modlím, víš, po čem toužím. Dej mně odvahu ptát se, co si o tom myslíš Ty? Ty víš, po čem touží mé srdce, co na to říkáš, není to úplný nesmysl, neuškodí mi to? Chceš to taky Ty?

V závěru žalmu je ještě verš, který jsem zpočátku vynechal: „Kéž bys, Bože, zabíj bezbožníka. Vrahové ať se ode mě vzdálí! Neboť se zálučně bouří proti tobě, zpupně se vyvyšují tvoji protivníci. Což nemám, Hospodine, v nenávisti ty, kdo nenávidí Tebe, k Tvým odpůrcům necítím odpor?“ Zabití bezbožníka, to je Boží soud, není to návod k nenávisti. Volně si to můžeme vyložit: Pane Bože, zabij bezbožníka ve mně, ne člověka vedle mě. Zabij bezbožníka v nás! Ty mě

přece připravuješ cestu, já po ní jdu, mám ji hledat a nechat se vést. A dovolit Ti, abys mě zkoumal.

Když Ti věřím, tak vím, že znáš moje úmysly i cestu a taky ji můžeš změnit. Já to někdy nevím, těžko to poznávám, musím hledat a ptát se, co chceš Ty.

Žalmy byly zapisovány odedávna

A když nevím kudy, nemohu stát celý život na křižovatce. Když nemáme jistotu, ale důvěřujeme Pánu, můžeme říct: Pane Bože, nevím, jestli mám jít touto cestou. Ale jestli to chceš Ty, tak jí půjdu, i když se mi zdá těžká. A jestli nechceš, abych tou cestou šel, i když se mi zdá geniální, tak mě, prosím, postav do cesty takové překážky, abych je nepřekonal a moc se nevztekal. Pane Bože, co mám dělat, co chceš Ty? Jasnou lidskou odpověď vám zpravidla nedá vůbec nikdo, dokonce ani biskup ne.

Vzpomínám na dobu, kdy se do diecéze mohl vrátit biskup Karel Otčenášek. Byl jsem tenkrát v Sedlci u Kutné Hory. Měl jsem tam od roku 1988 na starost mnohé kostely i kostnici. Měli jsme tam různá dědictví z minulosti, na zahradě fary nám v 50. letech postavili v „akci Z“ toalety a čekárnu, byla to černá stavba, která už dávno nesloužila svému účelu. Chtěli jsme to uvést do nějakého pořádku. Ing. arch. Ladislav Svoboda mi navrhl projekt, že bychom odstranili to staré a vybudovali novou stavbu, dnes je to infocentrum se společenskou místností. Ale nevěděl jsem, zda se do toho pustit, měl jsem na mysli text sv. Ignáce z Antiochie – nedělej nic bez biskupa. Když jsme pana biskupa Karla pozvali na pouť, při večeri na faře jsem mu ten návrh ukázal

s otázkou: „Otče biskupe, mám do toho jít nebo ne. Když řeknete ne, tak to nebudu dělat. Když řeknete ano, tak nevím ještě jak, ale udělám to.“ On se na mě podíval, podíval se na ty papíry, co nakreslil architekt Svoboda, a pak opáčil: „Co ti mám říct. Já nevím, ale když se ti to podaří, tak ti to požehnám.“ Tak jsme to postavili a za dva roky to bylo zaplacené.

Člověk však musí mít vědomí: Pane, chci hledat Tvoji cestu a poznávat Tebe jako laskavého Stvořitele. Mám k Tobě důvěru. Důvěru, že Tvá dlaň mě nedrtí, že jsi laskavý Stvořitel. Nejen, že mě provázíš po cestách této země, ale otevíráš cestu věčnosti, tedy ani v labyrintu podzemí se neztratím. Ty jsi ten, kdo mě vzkřísí i z prachu smrti. Ty jsi mě utkal v matčině lůně, tak si poradíš i s tím, co smrt obrátí v prach nebytí.

Pár otázek na zamyšlení:

„Pane ty mě zkoumáš a znáš“. Dovolím ti nahlédnout do svého nitra a jsem za to rád? Někdy těžko před někým otevíráme svoje srdce, nevěříme mu, myslíme, že by zneužil naší slabosti, protože v lidském srdci jsou naděje, bolesti i úzkosti. Ale u Boha se nemusím bát, mohu si vylít své srdce. Neutíkám před sebou ani před Bohem. Dovolím ti korigovat kroky mých životních cest? Co chceš? Jak to mám poznat? Skrze koho mně to vzkážeš?

„Pohled, zda jdu cestou špatnou, a veď mě cestou odvěkou!“ Ta cesta odvěká vede k radosti a je to cesta plná naděje. Důvěry a Božího přátelství.

Nad žalmem 139 jsme se zamysleli s Mons. Karlem Moravcem, děkanem – rektorem poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie na Hoře Matky Boží u Králík. Tato svatyně je z rozhodnutí biskupa Mons. Jana Vokála jedním míst Jubilejního roku 2025 v královéhradecké diecézi, kde je možné za splnění stanovených podmínek získat plnomocné odpustky pro sebe i duše v očistci.

Zamyšlení zaznamenala:

Eva Zálešáková

Mít dobrý a silný tým

V prosinci loňského roku jmenoval papež František pomocným královéhradeckým biskupem Mons. Prokopa Brože. Datum biskupského svěcení v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové bylo vzápětí určeno na sobotu 22. února 2025, na svátek Stolce sv. apoštola Petra. Na přípravu diecézní slavnosti jsme se zeptali **biskupského ceremoniáře Vojtěcha Alexi.**

77 Blíží se biskupské svěcení Mons. Prokopa Brože. To už není moc času na přípravu.

Času moc není, ale zvládnout se to dá. Důležité je promyslet každou maličkost a pracovat a rozdělit si úkoly v přípravném týmu.

77 Kde jste nasbíral liturgické a ceremoniální zkušenosti?

Zkušenosti sbírám již od dětství. Když byl můj otec ve službě kostelníka v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích, často jsem ministroval při pontifikálních mších svatých. Ale nejvíce pak ve službě sekretáře dnes emeritního biskupa litoměřického Mons. Jana Baxanta.

77 Jaký je ceremoniální rozdíl mezi kněžským a biskupským svěcením a jaký je ten liturgický?

Rozdíl ceremoniální i liturgický je veliký. U kněžského svěcení se klade důraz na slib poslušnosti a úcty biskupovi, kdy kandidát kněžství vkládá své ruce do jeho dlaní, které biskup později maže posvátným křížem na znamení toho, že bude posvěcovat druhé. Ze skutečnosti pomazání rukou vychází zvyk udělovat novokněžské požehnání. Žehnat rukama, na nichž je posvátný olej. Předání chleba a vína, kterým se vyjadřuje vrchol ve slavení eucharistie, z níž vše čerpá sílu. U biskupského svěcení se zaměřuje na pastýřskou službu kněžím i věřícím. Biskup může svítit jáhny a kněze. Při

(Biskupský ceremoniář Vojtěch Alexi)

konsekrační modlitbě se vkládá nad hlavu svěcence evangeliář, který naznačuje, že biskup má čerpat z evangelia a hlásat radostnou zvěst. Další rozdíl je pomazání hlavy svěcence posvátným křížem. Tento obřad vysvětluje to, že na nově vysvěceného biskupa byl novým způsobem vylit Duch Svatý. A největším rozdílem je předání biskupských znaků. **Prsten** – znamení věrnosti, **mitra** – znamení ozdoby, **berla** – znamení pastýřské služby. Při celé slavnostní bohoslužbě je svěcenec a později vysvěcený biskup doprovázen dvěma spolusvětiteli, které si svěcenec vybírá. Jeho první biskupské požehnání nastává po svatém přijímání při zpěvu Te Deum, kdy právě se spolusvětiteli prochází katedrálou a všem žehná.

77 Co vše je třeba promyslet a připravit?

Promyšlení a příprav je opravdu plno. Biskupské svěcení je událost velmi výjimečná. Shromažďuje se při něm velký počet věřících, a tak je třeba myslet opravdu na vše. Seznam oficiálně pozvaných hostů, zejména biskupů, opatů a dalších významných přátel novosvěcence. K tomu je třeba vyrobit pozvánky, připravit a domluvit místo, kde se bude klérus převlékat, parkování a s tím spojenou pořadatelskou službu, policii, média, zdravotnickou službu, dále připravit a nacvičit liturgii. Od zpěvu, samotného obřadu, nebo jen usazení všech přítomných. Je toho ještě mnohem více.

77 Příprava je jen na vás nebo konzultujete vše se svěřícím a budoucím biskupem?

Biskupské svěcení je velká a vzácná událost pro diecézi i celou republiku. Účastnit se ho bude jistě plno hostů a věřících ze všech koutů naší země a jistě i ze zahraničí. Takovou událost nejde dělat v jednom člověku. Konzultace především s budoucím biskupem a svěřícím biskupem je základ všech příprav. Pak také s kolegyněmi a kolegy z biskupství a dalších dobrovolníků a pomocníků. Je to o tom udělat dobrý a silný tým. Více lidí v týmu má větší šanci na to, že se nic nezapomene, protože každý přijde s nějakým dobrým a praktickým nápadem. Důležité je si dělat poznámky a komunikovat mezi sebou.

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Michal Zamkovský

Sedm kroků k dobré zpovědi

Svěžím, a přitom hlubokým způsobem vysvětluje autor – redemptorista základní atributy dobré zpovědi: jak si uvědomit svou hříšnost a velikost Boží lásky, jaký je pravý význam zpovědi, co obnáší dobrá příprava nebo jak dosáhnout dokonalé lítosti, o čem má být kající skutek a jak vykročit do života po dobré zpovědi. Brož., 72 s., 125 Kč

Paul Glynn

Píseň pro Nagasaki

Příběh konvertity Takašiho Nagaie

Takaši Nagai (1908–1951) je považován za „Gándhiho Japonska“. Byl to lékař a vědec, průkopník radiologie v Japonsku. V mládí konvertoval z ateismu ke křesťanství. Byl jedním z mála přeživších jaderné katastrofy z 9. srpna 1945. Dnes už probíhá proces jeho blahorečení. Brož., 368 str., 399 Kč

Co práce s ministranty?

Pro ministranty je to velká událost, když mohou být služebníky u biskupského svěcení. Vím, že zde v naší diecézi je mnoho ministrantů a o to víc mne mrzí, že nebude možné úplně všechny zapojit a dát jim funkci. Ještě však přemýšlím, jak jich co nejvíce zapojit. Den před svěcením bude následovat generální zkouška, při které rozdělím funkce a samotnou liturgii nacvičíme. I pro mne samotného je to první příprava biskupského svěcení. Je to pro mne čest a výzva a pevně věřím, že s Boží pomocí to společnými silami zvládneme.

Může se stát něco neočekávaného?

Neočekávaného se může stát opravdu cokoliv a je třeba na to být dobře připravení. Často jsem v praxi zažil, že přestal fungovat mikrofon, nebo vypadla elektřina v celém kostele, nebo lektor zapomněl přijít přečíst čtení. Doufám a přeji si, aby nic neočekávaného nepřišlo a slavnost proběhne bez komplikací.

Máte recept na to, jak z takové situace vybruslit?

Recept mám a je poměrně jednoduchý – *improvizace*. Důležité je mít kolem sebe tým, který je možné na případné komplikace připravit. Zkrátka, nebát se vše v klidu vyřešit. Vím, že velkou roli při celé liturgii může hrát tréma, nervozita, ale právě proto se musíme snažit toho vyvarovat. Proto je příprava velmi důležitá. Vše vyzkoušet, zkontrolovat, vyřešit.

Kdy nastává chvíle, kdy si řeknete, že to máte vše za sebou?

To je velmi dobrá otázka. Ono se to nezdá, ale to vnitřní uklidnění, že slavnost proběhla podle plánu je takové neviditelné. U menších slavností, jako je například biřmování, to bývá po samotném udílení svátosti biřmování. Pokud je to událost větších rozměrů, tak to bývá až po závěrečném požehnání. V průvodu už se cítím šťastný a usmívám se.

Stal se během vaší služby ceremoniáře nějaký fakt trapas?

Jeden takový trapas se mi stal. Nebo spíše velká chyba. Měl jsem být v sobotu i v neděli s biskupem Janem Baxantem na bohoslužbách. V sobotu v Příchovicích pro mládež a v neděli na Dobrého pastýře slavnost biřmování v Jiřetíně pod Jedlovou. Sobotní bohoslužba s mládeží dopadla dobře, vše se vydařilo a v pořádku jsme se vrátili domů. Ptal jsem se otce biskupa, jestli mám berlu nechat v autě na druhý den a on souhlasil. V neděli jsem vzal zbytek věcí, naložil do auta i s kufrem s berlou a jeli jsme do Jiřetína. Po příjezdu vždy vezmu věci a mířím přímo do sakristie vše připravit. Tehdy jsem otevřel kufr s berlou a ta nikde. Hned mi došlo, že mám velký problém, protože jsem ji nechal v kostele v Příchovicích. Bohužel se už nedalo nic dělat, a tak neděle Dobrého pastýře a slavnost biřmování proběhla bez berly. Bohoslužba byla naštěstí platná. Já jsem se ale fakt styděl.

A co něco obzvláště humorného?

Humorných momentů bylo více, ale vzpomenu na jeden, po kterém jsem se červenal. S otcem biskupem Janem Baxantem jsme jeli na hody do jedné moravské vesnice, kde jako místní duchovní působil jeho bratr Pavel Baxant. Program dne začínal slavností mší svatou a večer v místním kulturním domě byla zábava, klasická tancovačka. Na večerní program jsem se těšil, protože mne zajímalo, jak to na takových moravských hodech probíhá. Při mši svaté měl otec Pavel na závěr poděkování otci biskupovi za slavení bohoslužby. Poté poděkoval i mě, že jsem otce biskupa přivezl a navázal na to, že jsem mladý nezadaný chlapec a že nemám žádnou partnerku na večerní tancovačku, tak aby se holky u mne přihlásily. Bylo to velmi nečekané a úsměvné...

Máte nějaké heslo, podle kterého se řídíte?

V klidu, s úsměvem a Boží pomocí.

Pavel J. Sršeň

Začala další etapa obnovy broumovských kostelů

S vděčností je dnes možné konstatovat, že všechny svatostánky Broumovské skupiny kostelů mají aktuálně v zásadě opravenou střechu. Některé mají dokonce i funkční odvodnění a fasádu novou nebo v celkem dobré kondici.

Na podzim roku 2024 tak mohla začít další etapa obnovy národních kulturních památek, a to rekonstrukce tzv. falešných vnitřních stropů. Zděný strop mají totiž jenom nejstarší z jedinečné skupiny sakrálních objektů, kostel sv. Jiří a Martina v Martínkovicích, a nejmladší, kostel sv. Marie Magdaleny v Božanově. Ostatní kostely ve Verněřovicích, Ruprechticích, Otovicích, Vižňově, Heřmánkovicích, Šonově, ale i na Bezděkově, mají strop nezděný. Místo výrazně déle trvajících materiálů byly v 18. st. použity dřevo, rákos a omítka.

Léta Páně 2024 se v rámci celého ojedinělého souboru začalo s pilotními pracemi na obnově vnitřního stropu kostela sv. Barbory v Otovicích. Kostel je už více než jednu dekádu opravován z prostředků Ministerstva kultury a Královéhradeckého kraje. Po zdlouhavé, avšak kompletní výměně střešní krytiny svatozátku, jenž je zasvěcen patronce horníků, se Římskokatolická farnost-Děkanství Broumov rozhodla pro práce právě na obnově vnitřního stropu této národní kulturní památky. Faktura za nevyhnutnou projektovou dokumentaci bez zaváhání přeskočila částku hodně převyšující 100 000 Kč. A to se jedná jenom o jeden ze sedmi svatostánků, jež potřebují podobný zásah.

Interiérové práce na obnově vnitřního stropu kostela sv. Barbory se v uplynulém roce povedlo však realizovat jenom z jedné čtvrtiny v celkové výši 968 000 Kč. Částku 800 000 Kč poskytlo Ministerstvo kultury přes Program zachrany architektonického dědictví, částkou 30 000 Kč

Práce na obnově vnitřního stropu kostela sv. Barbory v Otovicích

přispěla Obec Otovice a zbytek dorovnala farnost. Za případné velkorysé příspěvky Farnost Broumov předem děkuje, číslo účtu je 1180703399/0800.

Druhým z kostelů, na kterém by se už během letošního roku mělo začít se stejným druhem obnovy, je kostel sv. Anny ve Vižňově. Dalším v pořadí je pak v blízké budoucnosti kostel Všem svatých v Heřmánkovicích. Zde je však strop ozdobený velkolepou freskou, proto budou výdaje na obnovu nepřekonatelně vyšší. Z toho důvodu se do heřmánkovického kostela minimálně do konce aktuální dekády nevrátí již deset let renovované varhany. Jejich restaurování by mělo skončit v roce 2026, avšak do té doby by se muselo stát něco mimořádného, aby se stihla obnova stropu a restaurování fresky.

P. Martin Lanži, broumovský děkan

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradecek@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Hans Joachim Störig

Malé dějiny filosofie

Lidé se odedávna ptají: Jaký smysl má moje existence? Kde leží hranice našeho poznání? Je člověk svobodný? Odpovědi filozofů se liší... Přesto tušíme, že za jejich rozdílnými koncepcemi a systémy se nachází skrytá jednota. A právě tyto věčné otázky a odpovědi kniha čtivě zpřístupňuje. Váz., 672 s., 849 Kč

Jaroslav Šebek

Hrdinou se člověk nerodí, ale stává

V pestrém příběhu pražského arcibiskupa a kardinála Františka Tomáška se odrážejí všechny jeho obavy a starosti, ale i naděje a pevná víra. Jakkoli na počátku komunistického režimu nevynikal rozhodností, pod tlakem stále častějších konfliktů s komunistickou mocí postupně dozrávaly jeho vůdčí schopnosti. Váz., 458 s., 549 Kč

Nemocniční kaplan musí být v první řadě člověkem

Na památku Panny Marie Lurdské založil sv. Jan Pavel II. v roce 1993 Světový den nemocných. Papežovým záměrem bylo upozornit na utrpení nemocných lidí po celém světě a ukázat jim naši solidaritu. Už tradičně ji zosobňují nemocniční kaplani. Dva z nich byli našimi hosty. **Martin Suchomel** je kaplanem v Orlickoústecké nemocnici, **Martin Weisbauer** působí v Domově U Biřičky v Hradci Králové.

„Můj život je od mládí spojený se salesiány,“ vzpomínal **Martin Suchomel**. „Vzorem mi byl Don Bosco a jeho práce s mládeží. Dělalí jsme různé víkendovky, pořádali koncerty a jiné akce. Líbilo se mi, že salesiáni se věnují mládeži na okraji, ne úplně uvnitř církve, ale spíš navenek. Snažil jsem se být aktivní hlavně v evangelizaci, to bylo taky moje téma, ale došel jsem jako laik v Církvi do určitého limitu, život šel dál. Založil jsem rodinu, měl děti, ale touha sloužit zůstala. Kaplanem jsem se samozřejmě nestal lusknutím prstů, je za tím příběh spojený s hřívnami, které jsem dostal.“

Profesně jsem zdravotnický záchranář, nějakou dobu jsem pracoval na pražské záchraně. Pak jsem se dostal spíš k pedagogice, ale nemocnice mně voní, což asi každý říct nemůže. Když jsem se dozvěděl o kategoriální pastoraci, lákala mě armáda, dobrodružství mám jako tělocvikář rád. Pak jsem měl úraz při fotbalu, představa budoucnosti v uniformě padla, ale neopustila mě touha sloužit v kategoriální pastoraci. Tehdy mě napadla nemocnice, maminka je lékařka, to dává smysl. Přestěhovali jsme se v té době s manželkou na Moravu, tam jsem potkal Martu Hošťálkovou (koordinátorkou nemocničních kaplanů arcibiskupství olomouckého) a ta mi vysvětlila, že to vůbec není jenom služba u umírajících. Bydleli jsme v manželčině rodišti Kroměříži a v tamní nemocnici jsem začal

svou kaplanskou službu. Přišly mně vhod moje zkušenosti z nemocnice i ze záchranky. Třeba jsem věděl, že se nehodí chodit v čase vizity, nebo jak působí stres na personál sloužící u akutních lůžek. I pedagogická činnost se mi hodila, protože pedagog musí umět jak naslouchat, tak i rozpovídat pacienta. Najednou se to všechno zúročilo, takže takhle jsem do toho kaplanství vplul.“

„U mě všechno začalo studiem teologie,“ pokračoval **Martin Weisbauer**. „Pustil jsem se do něho pod vlivem svého členství v sekulárním františkánském řádu, a také kvůli pozici redaktora v křesťanském Radiu Proglas. Ovšem zjistil jsem, že mně to nestačí, a že bych tu vystudovanou teologii rád využil ještě jiným užitečným způsobem. Netušil jsem ovšem vůbec jakým, tak jsem to dal do modliteb a prosil jsem Pána, aby to nějakým způsobem zařídil On. Jednoho dne jsem jako redaktor natáčel s paní ředitelkou pořad o domově pro seniory na Biřičce a ona mezi řeči zmínila, že zakládají paliativní tým, ve kterém by měl být i nemocniční kaplan, jestli bych o někom nevěděl. Začala jednání s naším koordinátorem Mons. Pavlem Rouskem, slovo dalo slovo a já jsem od 1. 6. 2023 nastoupil jako nemocniční kaplan. Při tom jsem si dodělal roční postgraduální kurz v Olomouci, protože bez toho kaplan nemůže svoji službu vykonávat. Aniž bych to před tím věděl, ukázalo se, že to je přesně to, co

jsem chtěl. Moje praxe mě nutí prohlubovat svoji víru, zájždět na hlubinu mnohem častěji, než bych to dělal normálně. Nutí mě přemýšlet o věcech, o kterých bych jinak nepřemýšlel, otevírá mně obzory, čerpám z ní energii. Někdy si připadám jako průtokový ohříváč vody mezi naším Pánem a klientem (nebo pacientem). Sám nejsem nic, ale on užívá moje oči a uši, ruce a nohy k tomu, aby mohl působit. Je to pro mě povolání, které je osvobozující více než by se zdálo.“

Pokud je to vhodné, vyprávím klientům třeba nějaký příběh, který jim může poskytnout impuls k zamyšlení. Oslovující příběh může pomoci narovnat cestu k Pánu, jak to ostatně nalezneme třeba u proroka Izajáše nebo u sv. Jana Křtitele. Platí to úplně pro všechny. Nerad dělím své klienty (nebo lidi obecně) na věřící a nevěřící, protože si myslím, že o nikom není možné říci, že je člověk nevěřící. Vidím ve své práci také často poušť, na které se někteří ocitli, a nevědí proč. Tak se jim snažím poradit, jak to využít. Moje práce je velice pestrá ... někdy jsem psychologem, někdy modlitebníkem, jindy bavičem, třeba i lektorem angličtiny, opravářem sluchátek, teologem pro různé debaty a někdy kráječem chleba.“

77 Viděno laickým pohledem může být služba nemocničního kaplana mnohdy frustrující ...

„Ono to tak na první pohled může vypadat, ale není to vždycky depka,“ odpovídá **Martin Suchomel**. „Příběhy lidí, se kterými se setkávám, jsou mnohdy smutné, ale zároveň silné. Na každého kaplana setkání s nemocným člověkem působí, a čím je empatičtější, tím samozřejmě víc. Ale pacienti nám to vrací. Dávají nám svou důvěru, a už ta je odměnou. Samozřejmě nikdo nedokáže nenosit si vzpomínky na naše setkání domů, ale jde o to, jak s tím pracovat. Na prvním místě je určitě duchovní příprava. Já mám třeba takový rituál, že před tím, než jdu k pacientům, buď se stavím v kapli, nebo udělám krátkou střelnou modlitbu. Minimálně se snažím jít na pokoj s Duchem svatým, abych na to nebyl sám. Důležité je být odpočatý, když je člověk unavený, tak je poloviční kaplan. Jako původně tělocvikař vím, že i fyzická příprava hraje svou roli, když je člověk dobře vyspaný, najedený, tak je lépe připravený ... fyzicky, duchovně, duševně. Pokud absolvuji náročnější rozhovor, můžu jít do kaple, kde toho člověka svěřuju Pánu Bohu: „Z hlediska medicínského je to neřešitelné, ale Ty jsi Bůh všemohoucí.“ Samozřejmě se za toho pacienta modlím.

A pak je psychohygiena, mně nejvíc pomáhá plavání a sauna. Voda od nepaměti očišťuje, ze sauny vyjde nový člověk. To jsou moje metody. A sport obecně. Mám tři děti. Víím, že si musím dát minimálně procházku, aby domů nepřišel nemocniční kaplan po náročné službě, ale tatínek.“

„To skutečně nemůže dělat každý,“ přidává se **Martin Weisbauer**. „Člověk poslaný do této služby dostává schopnosti a kompetence od Pána. Mně spousta lidí říká, že by to nemohli dělat, že by to pořád nosili v hlavě. Tomu rozumím. Celý život jsem měl odpor k nemocnicím, domovům pro seniory, k tomu charakteristickému ovzduší tam. Najednou se to díky Pánu zlomilo a mně to absolutně nevadí a ohromně mě to tam baví. A navíc mě to dobývá. I když jsou to někdy těžké a smutné záležitosti, nutí mě přemýšlet o mnohém, o čem bych dříve nepřemýšlel. Rozšiřuje mně to obzory, vlastně slouží i k mému duchovnímu růstu. Také tam zažijeme spoustu humorných příběhů, není to jenom o tragických osudech, takže opravdu je to práce nesmírně pestrá.

Pokud jde o vyrovnání se s některými frustrujícími situacemi, já to dělám jinak. Já s klientem probírám jeden problém za druhým a rovnou v modlitbě odevzdáváme Pánu. Ale snažím se ho přimět k tomu, aby problém pojmenoval, už to je poloviční cesta k úspěchu. Kdyby byl na mém místě nevěřící psycholog, tak to třeba napíše a pak obřadně spálí. Ale já klientům vždycky říkám, že můžeme víc. Že to nemusíme spalovat, to budeme odevzdávat jedno po druhém Pánu. A opravdu to perfektně funguje. Kdo si to nevyzkoušel, tak to nepochopí.“

„Komunikujete i s lidmi bez daru víry, kteří touží po tom si někým

s promluvit. Doba je taková, že lidé jsou osamělí nejenom na nemocničních lůžkách.

„Je to všude jiné,“ vysvětluje **Martin Suchomel**. „Ideální je, když má pacient už při příjmu do nemocnice zvolit možnost duchovní ano-ne, takhle to funguje třeba v Motole, v Ústřední vojenské nemocnici. V menších zařízeních kaplan přijde na oddělení, pozdraví na sesterně, a jde pokoj od pokoje. Druhá varianta je, že mu sestry napoví, který pacient je v nějaké úzkosti a návštěva u jeho lůžka by byla vhodná. Otázka ale zní, co je a co není spirituální rozhovor. Když chce pacient mluvit o něčem osobním a přesahovém, tak jsme vždycky na poli duchovním. Začínám úplně přirozeně – jak se máte, co prožíváte. Nebo naopak, když pacient sám začne, tiše naslouchám. Když přeskóčí jiskra, pacienti začnou říkat, co je trápí, že vědí, co mají za chorobu a že to nemá moc dobrý vývoj, a najednou se objevují témata jako vztahy v rodině, nevyřešené problémy. Ale vždycky téma určuje pacient a kaplana pustí tak daleko, jak sám uzná za vhodné. Na nás kaplanech je, abychom to respektovali.“

„O klientech se dozvídám nejčastěji od zdravotního nebo sociálního personálu,“ dodává **Martin Weisbauer**. „Upozorňují na jejich zhoršený stav, ale stává se také, že má klient třeba obavy z přestěhování z jednoho patra na druhé, abych ho na to připravil. Nebo že za ním nikdo nechodí, to je časté. Někdy se lidé ozvou

(Martin Weisbauer (vlevo) a Martin Suchomel

(Martin Weisbauer je redaktorem rádia Proglas

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

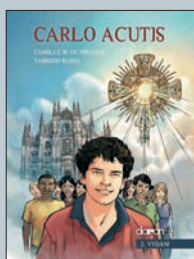
Antonia Salzano Acutis,
Paolo Rodari (ed.)

Tajemství mého syna

Proč je Carlo Acutis, prostý chlapec, který zemřel v patnácti letech, vzýván po celém světě s prosbou o přímluvu? Proč ho církev považuje za svatého? Zkrátka, co je to za „tajemství světla“, jež ho provází? Jeho matka napsala knihu ze srdce, abych pomohla jeho mnoha přátelům poznat Carla ještě lépe a zamilovat si ho. Brož., 280 s., 369 Kč

Camille W. de Prévaux; Fabrizio Russo
Carlo Acutis

Nedávno blahoslavený „Boží ajťák“, jak se mu taky přezdívá, si během pár let získal srdce lidí po celém světě. Skvělý komiks francouzských autorů nám přibližuje jeho příběh. Bylo mu teprve patnáct, když náhle zemřel na akutní leukémii, ale jeho nenásilné svědectví přitáhlo k Bohu spoustu lidí, na prvním místě jeho rodiče, ale i řadu spolužáků či přátel, dokonce i několik hinduistů. Váz., 48 s., 329 Kč

sami, přes personál vzkážou, abych přišel znovu. Taky se stává, že si mě vyžádá spolubydlící, který vyslechl náš rozhovor. Mám určitý systém, dělám evidenci, takže vím, kde jsem už dlouho nebyl, nebo za kým bych měl ještě jít. A pomáhají také kolegové, kteří tam pracují jako duchovní – dobrovolníci. I ti mně dávají náměty, co bych měl s klienty projednat.“

„Být nablízku. To je hlavní motto služby nemocničního kaplana. Zároveň je jednou z forem, jak otevřít Církev společnosti. Aby lidé věděli, že není jenom o pár babičkách v neděli v kostele ...“

„Někdy jsme se moc uzavřeli v kostelích, v našich rituálech a obřadech, které pro nás dávají smysl, ale navenek už – třeba i vlivem historických nánosů – ztrácejí čitelnost,“ ujímá se slova **Martin Suchomel**. „Ale každý člověk chápe, když za ním přijdete a povídáte si s ním v nouzi, když mu pomůžete, když je mu zle. Tomu rozumí úplně každý. Říká se tomu kategoriální pastorační, ale je to vlastně to původní křesťanství, je to evangelium. Služte bližnímu, běžte do světa.“

Ano, někdy vás někdo odmítne, nebo vykáže do patřičných mezí. Zároveň se někdy otevře člověk, který by v životě nevstoupil do kostela. A najednou je tady někdo, kdo se mu věnuje, vypadá normálně, mluví normálně, neláme ho na víru pravou ... aha, tohle je křesťanství.“

„Člověk není anonymní, evangelizuje na každém kroku. Jako nemocniční kaplan nejste v bezpečí svého kostela nebo společenství. Jste v první linii pod palbou, přímo v terénu. Ale o tom by Církev měla být,“ přidává se **Martin Weisbauer**. „Nemocniční kaplan musí být v první řadě člověkem se všemi jeho slabostmi. To vám otevře cestu k lidem, tehdy si přestanou myslet, že jste nějaký věřící podivín. To je, myslím, to úplně podstatné.“

„Martin Weisbauer, vedoucí redaktor Rádia Proglas v Hradci Králové, je, jak už řečeno, členem sekulárního františkánského řádu, tzv. terciářem. Martin Suchomel 30. listopadu loňského roku přijal jáhenské svěcení.“

„Moje rodná farnost je Ústí nad Orlicí, bydlím ve Verměřovicích, což je farnost Dolní Čermná, a sloužím ve farnosti Letohrad, to je ta univerzalita církve,“ vysvětluje s úsměvem **Martin Suchomel**. „Jáhensství je obecně vnímáno ve dvou rovinách. Častější varianta je moravská, že totiž trvalý jáhen více slouží u oltáře, vykonává některé liturgické činnosti. Ale původně, od dob apoštolů a jejich následovníků, byl jáhen osoba vyslaná do terénu. Za lidmi na okraji, za nemocnými. Najdeme to v Písmu, kde jáhen je „specialista“ na kategorii těchto lidí. Podle mě se to potkává dokonale. Jáhen a nemocniční kaplan – je to v zákrytu. Lidi se mě ptají, co teď po tom svěcení? Jako nemocniční kaplan sloužím už delší dobu, tam vnímám to svoje poslání. A jáhensství, vyjádření Církve, tomu dává svoje razítko. Je to potvrzení služby.“

„Mě se lidé často ptají na kříž ve znamení písmene Tau, františkánský řeholní znak, který nosím na krku,“ doplňuje **Martin Weisbauer**. „Tím se často otevírá cesta k tomu, abych jim vysvětlil, proč ho nosím. Jde to ruku v ruce. Ne, že si to odporuje, ale je to v tom zákrytu, je to jenom prodloužená služba františkánství. Není to ani v sebemenším rozporu. Naopak, je to pro mě výhoda, že se můžu opřít o své františkánství.“

Příběh Martina Weisbauera

„Klientka, se kterou vás chci seznámit, má psychiatrickou diagnózu, pobývá na oddělení se zvláštním režimem. Pracuju s ní už přes rok, trpí různými fobiemi a bludy. Třeba se jí zjevoval zesnulý manžel, nebo má strach z určitých výtahů a dalších věcí. Zajímavé je, že její bludy jsou pokaždé jiné. Nechávám ji to pojmenovat, bavíme se o tom docela otevřeně. Ona vlastně nikdy nikomu jinému tak podrobně o svých problémech neřekla. To už byly desítky návštěv. Vždycky má po našem rozhovoru lepší náladu, ovšem pak se u ní zase vyskytne jiná fobie nebo blud, tak to zase řešíme, a tak stále dokola. Ovšem mezi tím jsem povzbudil její víru. Ona zatoužila naučit se modlit růženec, což jsem ji naučil, začala se

☛ Martin Suchomel slouží lidem také jako trvalý jáhen

☛ Martin Weisbauer přibližuje lidem přes mikrofon dění v Církvi

více modlit a opravdu jí to velice pomáhá. Chodí na mše svaté, vykonala svátost smíření, takže dostává i pravidelně svátost eucharistie. Vím, že nebude nikdy zdravá, ale je vidět, že moje návštěvy u ní jsou opravdu velice přínosné.

Nic nenahradí osobní přítomnost u klienta nebo pacienta. Když jsou v terminálním stádiu a zdá se, že vůbec nevnímají, třeba i personál odrazuje od jejich návštěvy s tím, že stejně nebudou vnímat, není to pravda. Když takového člověka držím delší dobu za ruku, ta energie se nějak propojí. A když k němu hovořím, tak slyší, i když nedokáže mluvit. Třeba mně stiskem ruky potvrdí, že stojí o moji modlitbu, takže se nad ním modlím. Někdy se objeví i lehký úsměv ve tváři, přestože je třeba pod těžkými opiáty. To je úžasná věc, nenechat se odradit. Někteří vnímající klienti projeví v poslední době zájem, nebyl to můj nápad, abych vybral nějaký příběh z Bible, a nejen ho přečetl, ale udělal k němu malý teologický výklad, přesně směřovaný na seniory. Jinými slovy, co ten příběh znamená pro seniory. Zpracoval jsem už několik biblických příběhů a chystám se na další. I mezi méně věřícími, nebo vůbec nevěřícími klienty, a to jsem se divil, je o ně velký zájem.“

Příběh Martina Suchomela

„Pacienta, o kterém vám chci vyprávět, jsem poznal na intenzivním oddělení v době, kdy se bojovalo o jeho život.

Nemohl komunikovat, dýchal s pomocí přístroje, ale personál stál o to, abych tam byl. Modlil jsem se vnitřně, mluvil na něho, on reagoval očima. Pak se jeho stav začal zlepšovat a mohli jsme částečně komunikovat pomocí tabulky s abecedou. Bylo to hodně zdoluhavé, během půlhodinové schůzky jsme si řekli třeba dva věty. Pacient byl sedmdesátník, aktivní sportovec, úraz si přivodil při prudkém sjezdu na kole, od začátku bylo jasné, že zůstane od pasu dolů ochrnutý. Těžce to nesl, rezignační fáze trvala dlouhé dny. Když ho zdravotníci nutili, aby se snažil dýchat alespoň chvíli sám, bez pomoci ventilátoru, moc se mu nechtělo. O moje návštěvy měl ale pořád zájem, i když jsme si moc nepopovídali. Následovalo období sebelítosti a sebereflexe pacienta, kdy si uvědomoval, že život na vozíku bude hodně těžký. Jak mých návštěv přibývalo, vyloženě jsme se na sebe těšili. S lékaři nejčastěji řešil rehabilitaci nebo léky, když přišel kaplan bavili jsme se třeba o sportu. Co se týká duchovní péče, nebyl věřící, byl spíš ateisticky zaměřený. Četl jsem mu Chasidské příběhy od Pavla Hoška. Ta židovská poetika je taková univerzální, občas se i pousmál. Pak začal spontánně dýchat, byl přeložený na jiné oddělení, ale o moje návštěvy pořád stál. Pokaždé, když jsem byl v nemocnici, tak jsem za ním šel. Tím, že je přibližně ve věku mých rodičů, pasoval se trochu do takové otcovské role. Úspěšný člověk s velkou rodinou, všechno se mu dařilo, ale ten úraz ho zastavil. Najednou pochopil, že bude postižený, odkázaný

na vozík. Chvilé těžkých propadů mu pomáhala zvládat i rodina, hlavně jeho dcera, podporovala ho, motivovala, aby to nevzdal. Jeho příběh se mně vryl do paměti. Uvědomil jsem si, že moje služba kaplana byla nejučinnější v tom začátku, kdy pacient pozná, že v té nejhorší chvíli, kdy se hraje o život, je někdo vedle něj. Nezpovídá ho, do ničeho netlačí, prostě tam s ním je. Ne slova, ale prostá přítomnost.“

☛ Příspěvkem Martina Weisbauera k popularizaci kategoriální pastorače je seriál o kaplanství, který od konce loňského roku vysílá na Radiu Proglas.

„Seriál začal vznikat v době, kdy už jsem byl kaplanem v Domově U Biřičky. Pomáhal mně **Martin Suchomel**, také kolega, který dělá nemocničního kaplana v Náchodě, a další. Nazvali jsme ho „Kaplan ve službách potřebným“. Není to pouze o nemocničních kaplanech, i když o nich bude nejvíce dílů, ale i o vojenských, vězeňských, policejních. Mimochodem, v přípravě jsou i hasičtí kaplani. Naplánovaných mám 11 dílů, první měl premiéru v listopadu loňského roku. Pokud je mi známo, žádný podobný seriál dosud nevznikl. V jednotlivých médiích byly pořady na toto téma, ale to byly medailony jednotlivých kaplanů, nebyly pojaty takto komplexně. Součástí každého dílu je příběh, klientský nebo patientský, proto jsme je zařadili i do našeho rozhovoru.“

První královéhradecký biskup

Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka

Před 360 lety byl 10. března roku 1665 na biskupa pro královéhradeckou diecézi vysvěcen její první biskup. Osobnost, která stojí za připomenutí.

Narodil se v Rajhradě na Moravě 19. září 1618 jako syn Václava Sobka, klášterního purkrabího a matky Salomeny. Roku 1628 se dostává do broumovského kláštera a studuje na gymnasiu. Teologii studuje v Olomouci, r. 1638 vstupuje do benediktinského řádu v Broumově. Po vysvěcení působí jako kazatel v Broumově a nedaleké Polici nad Metují. Poté je zvolen provizorem a později převorem broumovského kláštera.

Ve čtyřicátých letech se sbližuje s bratry Bílkovými z Chrudimi, kteří byli podle císařského privilegia z 6. 11. 1620 povýšeni do šlechtického stavu s predikátem „z Bilenberka“. Ti jej přijali ke svému erbů a titulu. Opět se stává převorem broumovského kláštera, poté opatem kláštera u sv. Mikuláše v Praze a v r. 1651 spravuje i klášter u sv. Jana pod Skalou. Prokazuje své organizační schopnosti na poli církevním i politickém, pročež ho císař roku 1655 jmenoval svým tajným radou. Navíc jej stavové jmenovali nejvyšším správcem berním a od roku 1657 je členem komise pro restauraci zničených klášterů a far i členem komise pro stanovení zemských hranic.

Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka si počínal od chvíle svého jmenování do čela budoucího biskupství jako skutečný biskup, třebaže ještě nebyl jmenován od papeže. Ujímá se zejména chrastického panství, z jehož důchodů minil vystavět biskupskou rezidenci v Hradci Králové. Situace ve městě mu však není – po učinění některých sporných rozhodnutí – příliš nakloněna a např. problémy ohledně výstavby biskupské rezidence se potáhnou několik desetiletí.

Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka byl potvrzen od papeže Alexandra VII. až 10. listopadu 1664, kdy byla vydána bula Super universas jako zakládací listina královéhradeckého biskupství. Tímto okamžikem se také hradecký kraj odděluje od pražské arcidiecéze a stává se samostatnou diecézí, Hradec Králové se povyšuje na biskupské sídlo a farní kostel Svatého Ducha na chrám katedrální, přičemž se při něm zřizuje kapitula o šesti kanovnících.

Na tomto základě je Matouš Ferdinand Sobek z Bilenberka vysvěcen na biskupa 15. března 1665 v metropolitním chrámu sv. Víta v Praze kardinálem arcibiskupem Arnoštem Harrachem. Diecéze královéhradecká byla rozdělena na devět vikariátů a k faktickému oddělení od pražské arcidiecéze dochází ke 4. květnu 1665.

Ke slavnostní instalaci biskupa došlo v Hradci Králové 29. července 1665 za přítomnosti krajských hejtmanů, hraběte Pavla Morzina a Karla Stařímského. Následujícího dne zřizuje biskup svoji konsistoř a do jejího čela jmenuje

Václava Bílka z Bilenberka. Biskup Matouš však sídlí v chrastickém zámku, neboť v Hradci nemá stálé reprezentativní sídlo. Lze říci, že počátky královéhradeckého biskupství nebyly nijak lehké, protože neujasněné právní poměry byly trvalým zdrojem rozporů mezi biskupstvím a městem. Svým razantním přístupem k tomu někdy, namísto trpělivého vyjednávání a respektování všech právních norem, přispíval i sám biskup Matouš.

Když zemřel pražský arcibiskup Arnošt Harrach na podzim roku 1667 a vzápětí i jeho nástupce hrabě Libštejnský v květnu 1668, jmenoval císař Leopold I. 10. června 1668 Matouše Ferdinanda Sobka z Bilenberka novým arcibiskupem pražským. Ten v úřadě strávil zbytek života – zemřel v Praze 29. dubna 1675 a byl pohřben v broumovském klášteře.

Na základě jeho přání bylo jeho mumifikované tělo (bez srdce, které bylo uloženo před oltářem ve Svatováclavské kapli pražské katedrály, a ostatních orgánů, které byly uloženy v kryptě opatského chrámu sv. Mikuláše na Starém Městě pražském v blízkosti těla jeho matky Salomeny) převezeno do opatského kostela sv. Vojtěcha v Broumově, pro nějž získal roku 1651 vzácnou kopii Turínského plátna. Jeho kosterní pozůstatky byly objeveny v roce 1994 při uspořádání koster-ních ostatků v kryptě pod kapitulní síní, které sem byly přeneseny v roce 1940 z krypty pod kaplí Judy Tadeáše. Tehdy byly přeneseny a za přítomnosti pražského arcibiskupa Miloslava kardinála Vlka a královéhradeckého biskupa Karla Otčenáška uloženy do nového sarkofágu, krytého původním barokním kenotafem v severní boční kapli sv. Rodiny opatského kostela sv. Vojtěcha.

Zdroj: diecézní webové stránky bihk.cz)

Diecézní centrum pro mládež

Mladí z vikariátu Náchod

Náchodský vikariát pořádá během roku vždy několik akcí pro mládež. Naším kaplanem pro mládež je novokněz Jan Pecháček a našimi zástupci Michal Matyska a Kateřina Vydělková. Za každou akci však stojí celý tým, bez kterého by nic nebylo. Většina našich akcí bývá na dva dny, s jedním přespáním, ale máme i výjimky. Například jednodenní **vikariátní plavbu**, kdy na raftech splavujeme nějakou řeku, **turnaj v kopané**, kdy jednotlivé týmy i mimo náš vikariát soutěží o putovní pohár, nebo naopak třídní **společná oslava o Silvestru a Nového roku**.

Jednu takovou akci představuje **Vikariátní tančírna**, kterou jsme letos již třetím rokem pořádali v Novém Městě nad Metují. Posledního listopadu jsme se sešli ráno v malých skupinkách a v nich vyrazili na **hru po městě**. Naším cílem bylo projít několik stanovišť, splnit u toho úkoly, a hlavně se společně ve skupince sblížit, případně poznat, pokud přišel i někdo nový. Naše skupinka si nejvíce užila plnění úkolu, kdy jsme si měli pinkat nafouknutý balónek, aniž bychom se ho dotkli rukama nebo nám spadl na zem.

Po společném setkání všech padesáti účastníků na faře všech, jsme se společně pomodlili a zamysleli se nad duchovním příběhem. Po obědě (ke kterému byly těstoviny se skvělou masovou směsí od našich odrostlých členů) a poledním klidu jsme hráli pár zážitkových a akčních her. Následovalo **povídání o Guatemale** od Honzy Soukala, který zde poznával místní krásy, tradice a prožívání náboženství na svých cestách v těchto krajích.

Po společné modlitbě nás čekal zlatý hřeb večera: tančírna. Připravili jsme skutečně gurmánský a bohatý raut, vyzdobili tělocvičnu pomocí svítek a balónků a ti z nás, kteří ještě nechodili do tanečních, se naučili pár tanců. To ale není až tak nutné, protože tancujeme hodně jednoduché společné / kruhové tance, které se učíme všichni až na místě. Taneční

soutěž také nespočívala v samotném umu, jako spíš v improvizaci a týmové spolupráci. Hlavní ale pro nás vždycky je, že jsme tam společně a se svými kamarády. Nikdo z nás se nemusí cítit špatně, když třeba neumí tančit (mně osobně to taky vůbec nejde) anebo něco jiného. Že se snažíme brát taková, jací jsme a snažíme se společně zlepšovat v tom, co nám třeba až tak nejde. Během večera díky tomu panovala přátelská atmosféra a věřím, že většina z nás se zde zase sejde i příští rok. Ráno jsme společně poděkovali Pánu na mši svaté, že se vše vydařilo a nikomu z nás se nic nestalo. Po úklidu jsme se rozjeli každý do svých domovů.

A kdo vlastně chystá všechny ty akce? V dnešní době jsou pro pořádání akcí důležité i finance, o které se nám stará Ondra. Společně s Michalem zajišťují i nejvýhodnější nákupy, abychom měli co jíst. Zpracování nákupů do skvělých obědů obstarává Káťa s pomocí účastníků dřívějších vikariátek. Majda se stará o jedinečnou propagaci akcí, aby se informace dostaly k co nejvíce lidem. Za nezapomenutelnými hrami stojí Dan s Vojtou, kteří jsou naši experti v oboru. Naším srdcem je Doubravka, která tu vždy dokáže být pro druhé a vyslechnout je. Legendární kantýny na kopané nebo technické věci na akcích má na starost Jen. A vše zastrešuje náš kaplan Honza duchovní podporou a vedením. Přiblížili jsme vám, jak vypadají vikariátka, které s mládeží pořádáme a doufáme, že s námi budete sdílet radost z Božího díla, jemuž můžeme být nástroji.

Ondřej Nekvinda)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Hervé Tullet

Hraj si!

Sleduj pozorně linku svým prstem a uvidíš! Boule, kolotoč, schovávaná, černý tunel, překážky i semafor. Tolik překvapení, napětí i smíchu! Celé dobrodružství se dá sledovat konečky prstů: kniha vyžaduje jemnou motoriku, postřeh, počítání... ale především je to zábavné hřiště plné překvapení a akce. Pro děti od 2 let. Překlad Martin Bedřich. Váz., 64 s., 225 Kč

Petr Horáček

Ztracená ponožka

Najde králíček svoji ponožku? Kam se asi poděla? Není ve skříni? Co když je ve vaně? Nebo je v lese? Králíček má spoustu kamarádů, kteří mu s hledáním rádi pomohou. Taky někdy hledáš zatoulanou ponožku? Kniha je plná okýnek a překlápěcích obrázků a potěší všechny, kdo mají rádi barvy a veselí. Pro děti od 2 let. Váz., 24 s., 269 Kč

Diecézní centrum pro rodinu**„Srdce naplněné božskou láskou, která je darem Ducha Svatého“**

Toto pojednání z cyklu „o Duchu Svatém“ (z knihy kardinála Tomáše Špidlíka *Znáš Ducha Svatého?*) přináší zamyšlení na téma „Boží milost“. Autor textu připomíná zásadní myšlenku: bez milosti nikdo nedokáže plnit Boží přikázání. Svatý apoštol Pavel říká: „*Milostí Boží jsem to, co jsem*“ (Jan 15,10). Pokud mám být osobní a sdílný, rád zde připojím, že tato slova asi nejlépe vystihují i můj vlastní život. Často o milosti přemýšlím, jak je od Boha dokonale zázračná a osobní. Jinde, také na intimní rovině, je Pavel z Tarsu povzbuzován Hospodinem: „*Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla.*“ (2 Kor 12,9). Svatý Pavel k tomu hned dodává: „*Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc*“ (2 Kor 12,9). Zakoušením Boží milosti rosteme k dokonalosti, ke sjednocení. Nikoli pasivně, ale zázračně, jak Bůh zamýšlel s člověkem – ve spolupráci, v dokonalé svobodě. Milost Boží nás podivuhodně proměňuje, vychovává nás a přináší spásu...

Jak se zakouší milost

Duch Svatý je neviditelný. Jak se tedy může poznat, je-li někdo „duchovní“ nebo ne, zda má v srdci milost nebo je bez ní? Je to stále aktuální otázka a ve IV. století našich křesťanských dějin se stala předmětem diskuze. Tak zvaní messaliáni, pocházející ze Sýrie, zaujali radikální postoj: máš-li Ducha Svatého, musíš ho cítit. Necítíš-li nic, nemáš božskou milost. A naopak, zakoušíš-li pokušení, zmítají-li tebou špatné myšlenky, přebývá ve tvém srdci hřích. Z této pozice vyvozovali i nebezpečné důsledky: svátosti, jako např. křest, nemění naše pocity, a tedy nedostáváme skrze ně Ducha Svatého.

Tento extrémní postoj byl odsouzen jako bludařský. Řecký duchovní autor Diadocos z Foticee píše proti messaliánům: „*Milost je tajně uložena v hlubině srdce od*

◀ Dva kardinálové: Miloslav Vlk (vlevo) a Tomáš Špidlík

chvilě křtu; nedává citu pocítit svou přítomnost.“ Později v době reformace, církev opakovala, že to není totéž „*cítit se ospravedlněn*“ a „*být ospravedlněn*“ před Bohem. I velcí svatí prodělávali často údobí duchovní neútěchy a zdálo se jim, jako sv. Terezii z Lisieux ke konci jejího života, že nebe je uzavřené.

Nicméně tyto stavy „netečnosti“ vůči duchovním věcem nesmí být normálním stavem křesťana. Jsou to zkoušky víry a jako takové bývají Bohem vynahrazeny útěchami, které pak přicházejí. Diadocos, kterého jsme právě citovali, stanoví jisté pořadí, v jakém se normálně rozvíjí božská pedagogika:

- 1) při křtu dostáváme Ducha Svatého, ale nejsme si toho vědomi;
- 2) když se někdo obrátí k duchovnímu životu, Bůh ho povzbuzuje svou milostí, takže nachází uspokojení v náboženském životě;
- 3) později se naopak milost skrývá, zakouší se neútěchy, je to doba zkoušek;
- 4) nakonec, po dokončení období očisťování, Bůh uděluje opět útěchy, radost, ubezpečení o plnosti Ducha Svatého.

O tomto posledním stádiu lze říci, že člověk, který byl zraněn ve svých citech hříchem, znovu nabyt duchovního zdraví duše, pokoj srdce. Nesmíme usilovat

o to, abychom dosáhli této útěchy, nýbrž máme s vírou čekat a přijmout ji, až nám ji Bůh udělí.

Znamení Ducha Svatého

I když je Bůh neviditelný, přesto se poznává podle znamení. Vypráví se, že jeden zbožný muslim doprovázel v poušti ateistického vědce. Než ulehl, vykonal své modlitby. Vědec mu s ironií říká: „*Viděls Allaha? Slyšel jsi ho mluvit? Jak tedy víš, že existuje?*“ Druhý den ráno, když vyšli ze stanu, říká vědec: „*Během noci tu byl velbloud.*“ Arab mu namítl: „*Viděls velblouda? Slyšels jeho hlas?*“ Evropan se rozčílil: „*Nevidíš kolem stopy, znamení v písku?*“ Beduín ukázal na slunce, které právě vycházelo: „*Hle stopy, znamení Allaha!*“

Jestliže se Bůh zjevuje v přírodě, musí být také znamení jeho přítomnosti v duši. Jsou různá a nazývají se prostě „charizmata“.

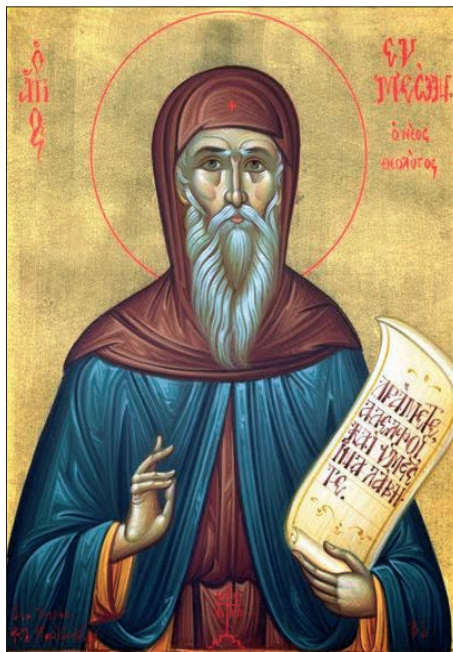
Svatý Pavel je často vypočítává a v proslulém „hymnu na lásku“ v prvním listě Korintským (srov. 1 Kor 13,1nn.) připomíná ty, které ohromují svým mimořádným charakterem: glossolalie, neboli dar mluvit jazyky, proroctví, uzdravování nemocných atd. Ale závěr je znám: „*Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. Kdybych měl dar proroctví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem*“ (srov. 1 Kor 13,1-2). Všichni nemohou mít mimořádné dary, ale každý křesťan je povolán uskutečnit dokonalou lásku. Ta je tedy nejbezpečnějším znamením přítomnosti Ducha Svatého v jeho srdci. Učení o tomto bodě je jasné v celé křesťanské tradici. A přesto zůstává jakási pochybnost. Zdá se, že otázka je jenom odložena: Duch se projevuje láskou, ale

jaká jsou znamení, podle nichž poznáváme, že někdo je vybaven pravou láskou?

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život“ (Jan 15,13). Na základě těchto slov bylo umučení Krista považováno od počátku za neklamné znamení svatosti. Řada svatých uctívaných církví začíná tedy mučedníky. Fakt, že snesli trýznění ve „slabosti těla“ a že obětovali svůj život, je přesvědčivým důkazem o přítomnosti Ducha, který dává sílu. Mezi nimi byli mladičké dívky a velmi mladí chlapci! Není dáno všem potvrdit své spojení s Bohem krví. Proto již sv. Irenej (který zemřel jako mučedník) poznamenává, že ostatní věřící mohou dosvědčovat lásku a přítomnost Ducha Svatého prostým způsobem: „prostřednictvím víry a bezúhonným životem“. To dopovídá tezi, rozšířené mezi teology dodnes: bez milosti nikdo nedokáže plnit Boží přikázání. Žije-li někdo podle víry a zachovává Boží zákon, dosvědčuje skutečnost, že Bůh v něm přebývá. „Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje“ (Jan 14,21). Znamení duchovního člověka je tedy čistá víra a mravní život, ctnosti, ryzí křesťanský život.

Mimořádná znamení

Jak máme posuzovat mimořádná znamení milosti? V životopisech svatých se dočítáme o mnoha zázracích. Je zajímavé, že oni sami je skrývali a nechťeli, aby byly považovány za důkazy jejich svatosti. Zázračné vyslyšení nějaké modlitby je spíše znamením velké víry v modlitbu a důvěry v Boha. Nepřímo je pravda: taková víra je znamením osobní hodnoty toho, který se umí modlit s takovým rozpoložením. Co se týká vidění, extází a podobných jevů, církev se normálně dlouho zdráhá o nich vyslovit. Je tam totiž velké nebezpečí klamů a nemocí. Ostatně svatý Jan Klimak pochybuje o tom, že některá vidění jsou užitečná. Kdosi mu řekl: „Blažené oči, které viděly anděla.“ Pohotově mu odpověděl: „Mnohem blaženější je ten, kdo viděl vlastní hřích.“ Tím se ovšem nechce popírat, že existují opravdová vidění. Normálně bývají spojena s nějakým posláním. Ale i v tomto případě se nemůže dělat závěr, že osoby, kterým se jich

dostalo, jsou vždy světější než ostatní. Církevní Otcové psali proti gnostikům a montanistům. Gnostici považovali za dokonalého toho, kdo měl vyšší duchovní poznání než druzí. Montanisté hledali ty, kdo měli dar proroctví a dokázali odhalovat skrytá tajemství. Taková měřítko hodnocení duchovního života snadno vedou k exaltovanosti a výstřelkům. Přesto zůstává pravdou, že Duch Svatý dává křesťanům zvláštní a pronikavé poznání. Začínají mít bystrý smysl pro to, co je dobré a co je zlé, a vlastní tuto mravní jasnozřivost i při úsudku o druhých; vnímají, jsou-li dobří, nebo zda chodí po cestách zla. Svatí „čtou v srdci“. Ale i prostí věřící projevují svůj pokrok v duchovním životě, když jejich svědomí vyzrává ve spravedlnosti, jemnosti a vnímavosti pro dobro v ochotě pro každé dobro. Nemůžeme vidět Boha, píše svatý Řehoř Veliký, pozorujeme však jeho díla. Totéž lze říci o přítomnosti Ducha v lidském srdci. „Vidíme-li úchvatná díla, jsme si jisti, že Bůh přebývá v těch, kteří je konají.“

Zkušenost Simeona Nového Teologa

Jde o byzantského světce (+ 1022). Přezdívka, či spíše titul „Nový Teolog“ (to je nový svatý Jan evangelista-teolog) dostal pro své mystické zkušenosti. Jisté je, že patří k proudu, který chce žít milost Ducha Svatého vědomě, i když v tajemství.

V Simeonových spisech se setkáváme s tímto příkladem. Těhotná žena ještě nezná tvář svého dítěte, ale má už jistotu, že jeho život je v ní.

Tak také křesťan uvidí slávu své duchovní podoby v budoucím věku, ale již nyní ví, že v něm přebývá Duch Svatý. Toto vědomí je zřejmě plodem duchovního procesu, někdy dlouhého, jindy krátkého. V Simeonově životě lze zaznamenat následující etapy. K jeho prvnímu obrácení došlo po jeho příchodu do Cařihradu, když si uvědomil, že chtějí zneužít jeho nevinnosti. Rozhodl se oddat duchovnímu životu a měl vidění světla: viděl, jak se jeho komůrka naplnila světlem. Převédo do prozaických termínů: začínal vidět své prostředí jiným způsobem, v jiném světle. Protože toto první obrácení nemělo dlouhé trvání, došlo později k druhému. Simeon se stal mnichem. Dostalo se mu nového vidění. Avšak tentokrát pochopil, že nešlo o vnější světlo, nýbrž o vnitřní, v srdci. Velká proměna se totiž nehledá mimo nás, nýbrž uvnitř, v srdci, kde se zaujímají docela jiné postoje než dříve a tehdy vznikají nové city. Nicméně byl zahlcen pochybnostmi: mám důvěřovat těmto novým citům, mám se dát vést těmito světlými? Jednoho dne nabyl jistoty: Je to Ježíš, Mistr, který ke mně mluví v srdci. Musím ho tedy poslouchat, dát se do školy jeho Ducha. Tato poslušnost vůči Duchu ho vede do čtvrté a poslední etapy jeho duchovního vývoje. Simeon ji vyjadřuje lapidárně: „Ubohý, ale milující bratry“ (*ptochos philadelphos*). Silně zakouší mravní bídu, že je ubohým hříšníkem. Ale kupodivu cítí zároveň mocnou touhu milovat všechny jako bratry, i své četné nepřátele, kteří ho pronásledovali, být „milujícím bratry“. Takový cit lásky nemůže pocházet z ubohého člověka: je to tedy božská láska, která ovládla jeho srdce skrze Ducha Svatého. Může si být proto jist, že se s ním spojil Bůh. Neexistuje tedy lepší jistota spásy než tato: srdce naplněné božskou láskou, která je darem Ducha Svatého.

Vše dobré vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Diecézní centrum pro seniory**Norskem s Mons. Jánem Majerníkem**

Na výpravu do Norska se už za měsíc vydají účastníci zájezdu za polární kruh, který připravilo Diecézní centrum pro seniory. Navštíví město Tromsø, které bylo v minulosti významnou základnou polárních expedic. V roce 1252 tam byl postaven první kostel a v roce 1927 založena stanice pro výzkum polární záře. Katedrála Severního ledového oceánu, jejímž interiéru dominuje skleněná mozaika „Návrat Krista“, je z roku 1965. Chybět nebude ani návštěva hlavního města Oslo. Program je spojený s každodenní mší svatou a duchovní obnovou. Tě se ujme známý biblista a erudovaný průvodce Mons. Ján Majerník.

„Senioři jsou znamením času a požehnáním pro společnost“, říká otec Majerník. Někteří si ho možná pamatují z celostátního setkání animátorů seniorů, které se konalo na podzim roku 2014 v Hradci Králové. Otec Majerník mluvil tenkrát o tom, jak prohloubit ve stáří vztah k Bohu. „Nežijete ve falešných představách o sobě samých? Objevte sami sebe a zjistěte, jak vás Bůh vnímá,“ řekl ke svému oblíbenému tématu. Vychází z myšlenky sv. Augustina, že poznáváme Boha sami v sobě. Proto musíme přezkoumat, kdo jsme. Co nám pomůže ji objevit? Jak se nenechat oklamat falešnými představami? Hledejme sami sebe, jako to dělal Ježíš. Znáť tuto pravdu je velká moudrost člověka.

a skvělý vojevůdce s požehnáním od Boha. Při sobě měl vždy jako rádce proroka Samuela. Ten nechal vyhledat Davida, který při svých taženích dosahoval skvělých výsledků. Saul na něj žárlil, posílal ho do stále riskantnějších bojů. Přemýšlel jsem o tom, co by se stalo, kdyby tomu tak nebylo. Za prvé by se Saul neužíral, za druhé by se David pravděpodobně nikdy nestal králem. Z životopisu samotného Saula víme, že zahynul v boji proti Filištíncům, ale pro svou žárlivost, pro svou závist. Mnozí experti analyzující 7 hříchů říkají, že závist je hřích paradoxní. Víc totiž trpí ten, kdo závidí než ten, komu závidí. I psychologové tvrdí, že závist je patologie, choroba narušující integritu člověka. Je jako rakovina a týká se každého z nás. Proto potřebujeme, osoby zasvěcené nevyjímajíc, lidi, se kterými půjdeme do Božího království, se kterými můžeme počítat v našem duševním boji. Proto je tak důležité mít přátele, spřízněnou duši, duchovní přátelství.

Bez Boží milosti nemůžeme dělat dobré skutky ani vstoupit do Božího království. Morální řešení: prosíme, aby nám Boží prozřetelnost poslala takové přátele, kteří nám pomůžou řešit naše lidské bytí. Aby náš přístup k Ježíši Kristu nebyl povrchní, ale přesně takový, jak to Pán chtěl. Abychom jen neposlouchali, ale skutečně slyšeli.“

Mnozí už asi měli možnost seznámit se s knihou Jána Majerníka a lékařky Leopoldíny Scheidové, nazvanou „Poznáváme Svatou zemi pohledem archeologů a biblistů.“ Publikace encyklopedického charakteru přináší pohled na její dějiny, archeologii, geografii, biblické události a jejich význam pro dnešního člověka.

Je rozdělena na všeobecnou a speciální část. Všeobecná část obsahuje stručnou historii Izraele, geografii, státoprávní uspořádání, praktické rady a slovník. Speciální popisuje tradiční části země, Judsko, se zřetelem na Jeruzalém, Samařsko, Galileu, Negev a dále část Sinajského poloostrova patřící Egyptu.

Kdo je Mons. ThDr. Ján Majerník?

Narodil se 27. března 1956 ve slovenském Humenném. Základní vzdělání a studium gymnázia dokončil v rodném městě v roce 1975. Následně emigroval do USA, odtud se dostal do Říma, kde v letech 1976–1987 studoval teologii a biblické vědy. 6. června 1982 ho papež Jan Pavel II. vysvětil na kněze. V letech 1987–1990 pokračoval ve studiu biblických věd v Jeruzalémě. V roce 1990 dosáhl doktorátu z biblické teologie a poté začal působit jako kněz-misionář ve Svaté zemi. Je nadšeným organizátorem poutí, v pastorační činnosti se věnuje provázení poutníků ze Slovenska a dalších zemí.

Na webu Simeon.cz jste se mohli setkat se záznamem homilie Mons. Jána Majerníka o nebezpečí závesti. Hovořil v ní mj. o to, že máme-li kolem sebe dobré přátele, když se nám stane něco nemilého, upřímně nás litují. Když ale dosáhneme úspěchu, ti samí lidé nám závidí. Proč? Protože závist pracuje jako útok na spravedlnost. Každý z nás touží být doceněn, a když to není on, ale někdo jiný, spontánní reakcí je závist.

„Je to jako v příběhu o prvním izraelském králi Saulovi. Byl spravedlivý panovník

(Pozvánka**Diecézní centrum pro seniory duben-květen 2025**

Zveme vás na naše akce

- **23. 4. Vzdělávací program pro seniory a animátory seniorů,** Umění komunikace a Tanec v sedě, Hradec Králové
- **29. 4. Putování za mír po východočeské svatojakubské cestě (6. etapa)**
- **19.–28. 5. Mimořádný poutně poznávací zájezd do Bulharska a Řecka,** po stopách apoštola Pavla s pobytem na řeckém ostrově Samothraki (spjatým se sv. Pavlem), aktuálně poslední volná místa!

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32

500 03 Hradec Králové

telefony: 495 063 661

737 215 328, 734 435 360,

e-mail: dcs@bihk.cz

www.dcsbk.cz, www.simeon.cz

Budete-li mít čas, třeba se vám podaří se s unikátním dílem seznámit ještě do květnového poutně poznávacího zájezdu, který DCS pořádá do Řecka a Bulharska. Účastníky povede po stopách apoštola Pavla z Tarsu. Možná si někteří na cestu přibalí stejnojmennou knížku Veroniky Čepelkové, která je originálním svědectvím o místech, spojených se jménem apoštola z úsvitu křesťanských dějin. Nasát jedinečnou atmosféru známých i méně známých míst, kde se prolínají časy antických ruin a křesťanských chrámů s poutní a turistickou přítomností, budou moci účastníci zájezdu osobně. Praktická rada. Publikace o Svaté zemi má přes 800 stran a tvrdou vazbu, takže se docela proneše. Knížku „Po stopách apoštola Pavla“ vsunete bez problémů do kapsy batohu.

Zájezd do Řecka a Bulharska s relaxem na nádherném ostrově Samothraki, který se běžně nenavštěvuje, je naplánovaný na 19.–28. 5. 2025. Naším průvodcem bude, když Pán Bůh dá, právě Mons. Ján Majerník.

Eva Zálešáková)

Katechetické a pedagogické centrum

KPC a Jubilejní rok

Na Štědrý den 24. prosince 2024 otevřel Papež František Svatou bránu baziliky svatého Petra, čímž oficiálně zahájil Jubilejní rok 2025. I my bychom se na Katechetickém a pedagogickém centru rádi k tomuto Jubilejnímu roku přidali. Proto jsme se rozhodli připravit pro katechety řadu materiálů, které je mohou provázet po celý rok a které budou dětem otevírat témata vážící se k Jubilejnímu roku. Tím hlavním je téma naděje, které je v současném světě tolik potřeba. Jak píše papež František, všichni totiž doufáme. V srdci každého člověka se skrývá naděje jako touha po dobru a očekávání dobra, ač nevíme, co přinese druhý den. Je na každém z nás, jak se k této nepředvídatelné budoucnosti postavíme. Můžeme propadnout pesimismu a úzkostem nebo nepochybovat a důvěřovat. Jeden z materiálů tak otevře toto téma naděje i pro děti. Společně se budeme zabývat biblickými úryvky, které hovoří o naději, budeme hledat způsoby,

jak se s radostmi i bolestmi v životě vyrovnávat či jak v sobě pěstovat ctnost, která je s nadějí úzce spojena a to trpělivost.

Zásadním prvkem Jubilejního roku je také pouť. Proč se člověk vydává na cestu? K čemu nám může pomoci putovat ze země do země a vynakládat jistou námahu? I na toto téma připravujeme několik programů, včetně nabídek poutních míst v naší diecézi.

Na pouť se také vydává maskot Jubilejního roku a to postavička dívky – poutnice, která dostala jméno Luce. Dívka ve žluté pláštěnce, s gumáky od bláta, v ruce hůl a na krku křížek, naznačuje, že poutníka neodradí ani nepřízeň počasí ani únava, neboť před počasím nás ochrání oblečení a s únavou pomůže hůl. A hlavně se můžeme spolehnout na víru a na Boha a mít naději, že na to nejsme sami. Tato naděje se také zračí v Luciných velkých modrých očích, které jí dominují. Tato postavička bude provázet děti i našimi programy.

S Jubilejním rokem se také zásadně pojí téma milosrdenství. Jak vysvětlit tento pojem dětem, jak se milosrdenství projevuje a jak s milosrdenstvím nakládá Ježíš? Další otázky, kterými vás provedeme v našich metodikách. Jeden z programů, věnovaný starším dětem, se bude věnovat obrazu od Marca Chagalla a to obrazu „Bílá ukřižování“. Tento obraz namaloval Chagall v roce 1938 a je považován za jedno z jeho nejvýznamnějších děl. Byl dokončen po tzv. křišťálové noci, jedné z nejdramatičtějších událostí během antisemitského pronásledování před vypuknutím druhé světové války v Německu. Obraz je plný symbolů a témat naděje, důstojnosti a dialogu mezi kulturami.

Všechny připravované metodiky a programy naleznete na webových stránkách Katechetického a pedagogického centra Biskupství královehradeckého.

Pro členy pastoračních rad: Pastorační veletrh

Již několik let pořádáme v Hradci Králové, v postní době, Seminář o evangelizaci, na který zveme nějakého hosta. V letošním roce tento seminář plánujeme na sobotu 22. března 2025 od 9:30 v Novém Adalbertinu v Hradci Králové. Dopoledne bude mít přednášku P. ThLic. Dr. Daniel Vícha, kterého znáte z obrazovek TV Noe. Po obědě bychom rádi zorganizovali Pastorační veletrh, na kterém by bylo možné představit různé pastorační aktivity, které děláte ve farnostech, nebo které pořádá biskupství a jiné katolické církevní subjekty v naší diecézi.

Oslovuji Vás, členy pastoračních rad, s prosbou, jestli byste mohli představit nějakou pastorační aktivitu, kterou ve farnosti konáte a rádi byste se s ní podělili a inspirovali ostatní. Každému, kdo bude mít zájem takto prezentovat nějakou činnost, připravíme stolek, u kterého budete moci mluvit o přípravě a průběhu akce, ukázat fotografie nebo jiný materiál k Vámi představované aktivitě. Koordinátorem tohoto veletrhu bude Vojtěch Alexa. **Svoje náměty, prosím, posílejte do 28. února 2025** na adresu: alexa@bihk.cz nebo volejte na číslo 724 920 720.

V případě, že nemáte aktivitu, kterou byste prezentovali, přijměte pozvání na tento Seminář o evangelizaci 22. března 2025 a následný Pastorační veletrh. Pro lepší organizaci se, prosím, přihlaste na tento seminář na e-mail: alexa@bihk.cz.

S přáním Božího požehnání

Jan Paseka, generální vikář)

Markéta Rumpíková)

Hora Matky Boží aneb povídky z dějin kláštera v Králíkách

Jakub Brdík

Mít Madonu

L.P. 1669

*Puť se po její stopě a hledej ji;
ona se dá poznat;
uchopíš-li ji, nepouštěj ji.
(Sir 6, 27)*

„Milý hochu, mám vás opravdu ze srdce ráda, ale zde nezmůžete nic.“

„Nemohla byste sama...? Třeba jen slůvkem...“

„Nemohla.“

„Tak tedy je konec.“

„Proč to nazýváte koncem?“

Stará hraběnka Puchartová rozepjala ruce. Její zámek byl plný desítek obrazů, mohl by okamžitě dostat kterýkoliv z nich. S radostí by mu jej věnovala. Až na jediný. Ten se vymykal moci paní hraběnky.

„Můj milý, sám dobře víte, že nesmím té ubohé ženě odejmout poslední štěstí. Budu se za ni zodpovídat Bohu. Slíbila jsem, že na mém zámku dožije v pokoji duše.“

Student bohosloví dopadl na pohovku. Již zítra měl usednout na povoz a jet nazpět za otcem do Grulichu a potom ještě dál, dokončit studia v Kladsku, vykročit na dráhu kněžskou a sloužit Pánu až do skonání.

Ale bez ní.

„Víte, že k vám chovám úctu,“ pokračovala Anna Barbora Puchartová. „Svěřila jsem vám svého syna. Zikmund si vaše hodiny latiny oblíbil natolik, že mě chtěl donutit, abych si vás na zámku ponechala. Ovšem Emilie Kateřina je mi tu věrnou družkou a já ji ochráním před vším, co by mohlo ohrozit klid její duše. Ano, přišla ke mně zemřít. Když už se stala vdovou, rozhodla se, že své poslední měsíce stráví u mne, v modlitbách a pokání.“

Tobias Becker chtěl něco říci, hlas se mu však zadrhl, pochopil, že mu není

souzena, bude patřit někomu jinému, zatímco on sám bude jenom vzpomínat.

„Nikdy by mne nenapadlo, jaké hoře vám způsobí jediný večer u staré vdovy. Ještě jsem vám nesdělila, že jste se při něm nechoval vůbec zdvořile? Ne, nesdělila, že? Sedl jste si hned na stoličku před obraz a ani jste se k nám neotočil. A přitom se Emilie Kateřina na vás tak těšila! Vylíčila jsem vás jako zbožného mladíka, a ona čekala, že k ní pronesete alespoň pár povzbudivých slov... A vy jste jí zatím jenom ukazoval záda... Nechápu. Kvůli jednomu pomalovanému kusu dřeva?“

„Es tut mit leid. Račte prominout. Propadl jsem jakémusi kouzlu, sám si to nedokážu vysvětlit, ich elender Mensch!“

„Nu, dovolím vám alespoň, abyste paní hejtmanku navštívil a stručně jí svou prosbu přednesl. Ale zde nezmůžete nic!“

Chmurně zaklepal na dveře vdovy.

Seděla či spíše ležela na pohovce. Sluha jí už návštěvu ohlásil, čekala toho mladíka smířená, s pevně sevřenými rty, takřka jako před bitvou.

U obrazu hořela svíčka.

„Předně bych se vám chtěl omluvit za svoji nehoráznost. V neděli jsem si u vás počínal neuctivě. A dnes rovněž přicházím velmi troufale a směle. Prosím vás za prominutí.“

Nenechala ho domluvit.

Pronášela větu za větou, jako by chtěla nad ubohým studentem vyhlásit ortel.

„Ten obraz je vskutku dosti památný. Pochází z Říma. Maloval ho jistý florentský malíř. A mnoho se naputoval. Měli ho Lobkovicové, prý také sám vrchní hofmistr Popel. A po jeho potupné smrti můj drahý obraz cestoval po zámcích rodu z Kolowrat. A ti ho převezli zpět do Říma. Zde se zalíbil jednomu kazateli z Tovaryšstva Ježíšova. Nazýval se Johannes Videra. A tento Videra nebo Vydra, jak chcete, věnoval obraz darem

mému zesnulému choti. Snad vám o něm paní hraběnka vyprávěla, nicht wahr? Můj muž, dej mu Pán Bůh nebe, byl hejtmánem kraje Chrudimského, a z celého majetku jsem si ponechala jen tento malý obraz.“

Zadýchala se. Ale hodlala mluvit dál, ty věty byly úsečné jak rány sekerou, pro ně si k ní mladý Becker přišel, nedaly mu lék, jen další bolest.

„Víte proč? Takto kdysi v dávných časech biblických sám svatý Lukáš Matku Boží zpodobnil, ano. A můj obraz je věrnou napodobeninou tohoto portrétu. I dřevo, pohleďte, vyhlíží jako původní dřevo ze stolu nazaretského. A kdo se do tváře Matky Boží zahledí, spatří krásu oné čisté Panny, jež se vtělením Syna Božího souhlasila. Ten dobrý jezuita před obrazem trávil dlouhé hodiny na kolenou. A prý každý, komu se toho obrazu dostane, padne před Matkou Boží v nelíbené pokoře, ano. A obdrží od ní milosti.“

Připadalo mu, že vdova nemluví o obraze, nýbrž o dceři. A že přišel žádat o ruku milované dívky. Natolik přísné a strnulé byly oči Emilie Kateřiny Talacové.

„A co vy? Klečíte před Matkou Boží?“

Bohoslovec se nezmohl na slovo.

„Víte vůbec, co ode mě chcete?“

Becker pocítil, že se mu do očí derou slzy.

„Přišel jste obrat umírající opuštěnou ženskou o to poslední?“

Zase tam klečel, tam nahoře na Kahlenbergu, položil se před Paní této hory a jako starodávný pasáček skropil obětí kámen vlastní krví.

„Dobře jsem vás viděla, hochu. Jak jste se zarazil před tím obrazem. Vůbec se vám od něj nechtělo, že? Já jsem ho mívala v ložnici. A teď ho mám tady přímo před očima. Celý den mi Matka Boží ukazuje svého Syna. Víte, kolik mi je let? Ne? Osmadesát! Už před sebou nic nemám. Jenom ten obraz.“

Neodvážil se otočit. Věděl, že spatřit hluboké oči Panny Marie, to by znamenalo ještě více všeho želet.

„Vezměte si ten obraz, hochu!“

Když jim otec spirituál rozprávěl o hrůzách chtivosti, nikdy by Tobíáše nenapadlo, že by jí mohl jednou podlehnout. Ve dnech volna sedával v Glatzu pod oltářním obrazem Matky Boží, prý tak starým, že pamatoval doby císaře Karla, a prosil ji, aby nikdy nepropadl marnivosti kněžské, aby jen otvíral a dával své srdce, a ničeho si neponechal. Tak ho to učil otec Johannes, Tobí, nezapomeň, že jako purkmistrův syn musíš být první, kdo se rozdělí s chudými. A hle, dnes ve Slatiňanech, ještě před prvním

svěcením, tady vzdychá jen proto, že by chtěl mít v kufru sbalený obrázek jakési sladké Madony.

Mít Madonu, tak jako někteří skrývají v maličké komůrce svoji milenku, vzdychat před ní a jenom s ní sdílet radosti a hoře! Tak uvažoval Tobíáš a nesmírně se styděl, věděl totiž, že Maria nepřebývá v obrazech a na oltářích, nepřilepila se ke dřevu a k barvě, trůní v nebi, kam ji vyzvedl její Syn, a jsou to jen pouhé zvyklosti a nálezy lidské, jimiž bychom ji chtěli poutat k místu a času. Ale ani tato úvaha mu nepomohla, chtěl ten obraz mít, jako chtěl mít Matku Boží za matku svou. A mohl by vůbec mladý kněz uchovat sám sebe v nevinnosti, kdyby neměl

nějaký kousek dřeva, na němž by zrakem spočinul?

Ještě však k němu promlouval kdosi jiný, tak převelice něžně, že jenom v útrobach světlo poskočilo, a tento hlas mu ukázal hostii, která se rozlámala do tisíců, dřevo, jež se rozlámalo na třísky, a pradávnu ženu, do které vkládají naděje zástupy ubohých. Ten obraz nemůže patřit nikomu, vždyť Matka Boží nepatří ani sama sobě. A zoufalý Tobíáš může to pomalované prkénko jen chvíli poponášet dějinami, na Kahlenberg nebo ještě dál, dokud se úplně nevyleje v úlitbu Bohu příjemnou. Vezmi a nes, tak pravil onen hlas, Tobias Becker si setřel z čela pot, věda, že spíše on sám jen nesen a pozdvihován.

„Vezměte si ten obraz, hochu,“ řekla chvatně Emilie. „A odpusťte staré ženě, že si z vás ztropila žert. Věděla jsem hned, že vám ten obraz musím darovat...“

„Co prosím?“

„Když jste se u mne poprvé objevil, poznala jsem vás okamžitě. Jakmile jste přišel do pokoje. Věděla jsem, že ještě musím obraz předat. Ne, nikdo mi to neřekl. Jen tušení. A před sedmi dny jste přišel. A já slyšela hlas, to je on, obraz mu náleží. Nuže? Co ještě dodat? Vezměte si ho, prosím, a odpusťte staré ženě její pošetilost!“

„A nebudete jej postrádat?“

Vdova se zasmála.

„Ó, to nic. Já už nebudu nic postrádat!“

Student teologie opatrně uchopil ženu za ruce, tiskl je, jako by je chtěl alespoň trochu zahřát, potom se shýbl a políbil konečky prstů.

„Děkuji vám. Vergelte es Gott!“

„Děkujte Matce Boží. Jsem si dosti jista, že s tím obrazem naložíte podle její vůle.“

Druhého dne se Tobias Becker rozloučil s hraběnkou Puchartovou i se svým žákem Zikmundem, nasedl do vozu, vyjel z nádvoří a opustil Slatiňany a celý kraj Chrudimský.

Paní Emilie Kateřina zemřela ještě na podzim toho Léta Páně 1669.

(pokračování povídkového příběhu z Hory Matky Boží v příštím Adalbertu)

❖ V ústeckoorlickém KD se nejen tančilo, v bohatém programu...

❖ ...byl prostor i na vystoupení Dominka Tesaře na chůďáky

Desáté narozeniny misijního Plesu pro Tebe!

Přes 600 tisíc. Tolik činí v součtu deseti ročníků výtěžek misijního Plesu pro Tebe, který i tentokrát přichystala početná skupina mladých a rodin z katolické farnosti v Ústí nad Orlicí. Dobročinná akce, která se poprvé konala ve skromných prostorách kulturního domu v nedalekých Říčkách, postupem let narostla. A vloni 23. listopadu, opět „ve velkém“, přilákala bezmála tři stovky návštěvníků do orlickoústeckého kulturáku.

Výtěžek plesu podpoří školu v Albánii

Pořadatelé plesu od začátku aktivně spolupracují s Papežskými misijními díly, přes které putuje výtěžek na vybraný projekt. V pěti případech do Afriky, jindy směr jižní či východní Asie. Tentokrát poprvé padla volba na starý kontinent, konkrétně Albánii.

„Rádi bychom pomohli zajištění provozu školy a školky v albánském Plugu. Starají se o ni řádové sestry, které v převážně muslimské zemi vedou děti ke křesťanským hodnotám,“ vysvětluje jedna z organizátorek Dominika Javůrková a její manžel Josef doplňuje: „Škola, na rozdíl od jiných, není podporována státem. Mají méně dětí ve třídách, chystají pro ně i odpolední program, propagují individuální přístup.“

Zajistit akci a skončit v černých číslech není nic snadného, při přípravách se bez nadsázky hodí každá ruka. Některá pomůže s propagací, jiná napeče, další shání ceny do soutěže. „Naštěstí za ty roky už všichni vědí, co a kdy je třeba udělat. Ke konci léta vybíráme projekt, na který půjde výtěžek, další organizační věci se řeší od září,“ zmiňuje Javůrková.

Za 10 let si zase připijeme

I tentokrát nabídli pořadatelé film s besedou o lokalitě, které byla charitativní akce věnována. Jubilejní desátý ročník navíc doslova okořenili ochutnávkami

tamní kuchyně. „Připravil ji Matěj Mach, kuchař, který se do Albánie vydal a o svoje postřehy se během zahájení plesu rozdělil,“ zmínil Josef Javůrek jeden z bodů tradičně bohatého programu. V něm jako obvykle nechyběl zdejší swingový orchestr Black Band pod taktovkou Lindy Gregarové a ústecká „klasika“ v podobě skupiny Těžká doba. Předtančení mladých pak doplnilo alternativní divadlo. „Oslovili jsme Dominika Tesaře z pražského Divadla 100 opic, jeho vystoupení na chůďáky diváky určitě zaujalo,“ věří Dominika Javůrková.

Výtěžek jubilejního 10. ročníku činil 68 790 korun. „Máme radost, ples je příležitostí pro tanec, ale také popovídání, setkání se známými“ podotýká Josef Javůrek a na dotaz k plánům do dalších let jeho manželka Dominika svižně reaguje: „Hlavně když budeme pokračovat. A na dvacáté výročí si opět všichni připijeme, jako se nám to podařilo letos.“

Co nejsrdečněji děkujeme za uspořádání misijního Plesu pro Tebe, za podporu Papežských misijních děl a za svědectví víry a pomoci těm, kteří jsou na ni bytostně závislí.

Bronislava Halbrštátová)
diecézní ředitelka PMD

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1

500 03 Hradec Králové

IČO: 736340051

č. účtu: 72540444/2700

☎ +420 604 838 882

www.missio.cz

Dobrovolnice Jana sdílí s pacienty jejich radosti i bolesti

Přinášíme vám rozhovor s obětavou dobrovolnicí **Ing. Janou Schmidtovou**, která v rámci našeho programu Gabriel dlouhodobě pomáhá pacientům na Neurologické klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové. Dobrovolnictví vnímá jako křesťanskou službu lidem. Paní Jana byla loni také jednou z pěti oceněných cenou Křesadlo, na kterou ji nominovala Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Co vás k dobrovolnictví přivedlo?

V kostele jsem slyšela, že se bude na biskupství otevírat formačně – vzdělávací kurs pro dobrovolnickou službu u nemocných, a poněvadž už mám kurs akolyty, došla jsem k závěru, že to spolu souvisí. Přihlásila jsem se.

V čem vás kurs na dobrovolnickou činnost v nemocnici připravil a které situace byly nové?

Účast v kursu byla velmi přínosná v tom smyslu, že nás důkladně proškolila ohledně přístupu k lidem, kteří jsou nemocní, se všemi psychologickými i praktickými specifiky. V kursu jsme byli připravováni na situace, kdy se člověk blíží k závěru svého života. Naše příprava odpovídala spíše situaci v hospici nebo domově pro seniory. Já se s nemocnými na oddělení setkávám jen krátkou dobu, protože pacienti se v nemocnici mění poměrně rychle.

Takže jako dobrovolník na neurologickém oddělení Fakultní nemocnice jste nejprve hledala...

V nemocnici jsem přišla do prostředí, které neznám ani jako pacient ani profesně – mým oborem je strojírenství, takže to bylo úplně nové a byla jsem ráda, že jsem na oddělení našla vstřícné prostředí ze strany zaměstnanců.

Jak často do nemocnice docházíte a jak pacientům pomáháte? O čem si s nimi nejvíce povídáte?

Chodím tam 2× týdně, když se vracím z práce, a vždycky tak asi hodinu, hodinu a půl, pacienti pak mají večeri a já odcházím, pokud se nenaskytne mimořádná situace, kdy bych tam měla být déle. A co se týká pomoci: kromě rozhovoru můžu vyvést pacienty ven, ať už na vozíčku nebo doprovodit ty, co můžou chodit, pakliže je příznivé počasí nebo se s nimi procházím po chodbě.

◀ Děkujeme paní Janě za její obětavou dobrovolnickou pomoc pacientům v hradecké Fakultní nemocnici a ocenění Křesadlo si právem zaslouží. Foto: Jana Šebová

Co se týká rozhovoru, je třeba opatrně otukávat, ti lidé mě neznají, a tak se snažím vysvětlit, kdo je dobrovolník, že je to služba, kterou nemocnice a Diecézní charita zajišťují, vyprávím trochu o sobě, a tak ten rozhovor postupně vzniká a rozvíjí se. Témata jsou nejrůznější, široká paleta témat, veselá i závažná.

Co pro vás znamená ocenění Křesadlo?

Byla jsem velice překvapená, sama jsem nehodnotila to, co dělám, tak vysoko. A samozřejmě, radost jsem měla velikou.

Co vám dobrovolnictví přináší?

Přináší mi to, že můžu sloužit, což je takový ten základní rys křesťanství. Protože Fakultní nemocnice HK má velkou spádovou oblast, ti lidé jsou tam kolikrát sami, rodina je daleko, jsou daleko od domova, takže můžu posloužit svou přítomností, že je někdo navštíví a oni si můžou popovídat a podělit se o tu radost i o tu bolest. To, myslím, je to hlavní.

◀ Ptala se Jana Šebová

Dobrovolnické centrum DCh HK bylo podpořeno také z Tříkrálové sbírky. Kontakt: 731 402 295, dobrovolnici@hk.caritas.cz. Více na www.hk.caritas.cz, Facebooku a Instagramu.

Tříkrálová koleda 2025 v naší diecézi

Společné foto před kostelem po požehnání v Dobrušce, kde králové koledovali ve zbrusu nových barevných kostýmech. Koledníky vyslal „do světa“ pan farář Emil Hoffmann. Foto: Petr Poláček.

V rodině Marcely Volfové, která pomáhá s organizací Tříkrálové sbírky v Dobrušce, už koleduje druhá generace. Děkujeme, rosteme i díky vám. Foto: Markéta Hůlková

Ve Vysoké nad Labem si tři králové po požehnání společně zaspívali také s Michalem Horákem, který složil a nazpíval úspěšnou kolednickou hymnu k 25. výročí sbírky. Foto: Pavel Švajdler.

V Pardubicích si koledníci i jejich průvodci na novou písničku Michala Horáka spontánně zatančili už na zahájení Tříkrálové sbírky na Perštyňském náměstí. Foto: Jana Karasová

Děkujeme také za milé přivítání a pohoštění koledníků v mrazivém dni v Poličce, kde sbírku tradičně zahájil průvod tří králů s koňmi městem a živý betlém před radnicí. Foto: rodina Kleinova.

Letos si všichni na koledě užili pravou zimní atmosféru. Děkujeme za pomoc se sbírkou všem statečným koledníkům i třem královnám z Lukové u Lanškrouna. Foto: Oblastní charita Ústí nad Orlicí

Jubilejní Tříkrálovka: opět plno dobrých skutků i překvapení

Už čtvrtstoletí pomáhá Tříkrálová sbírka nemocným a potřebným, a také propojuje různé generace. Letos Charity vypravily na koledu do ulic měst a obcí naší diecéze rekordních pět tisíc skupinek tří králů. Koledníci přinesli radost, naději a požehnání do našich do-

movů, kolemjdoucím, pacientům v nemocnicích, seniorům v domovech i dětem ve školkách. Všichni si na koledě užili pravou zimní atmosféru, i když tři krále potrápil i mráz a silný vítr. Lidé je zvali na čaj na zahřátí a děti si vykoledovaly taky spoustu dobrot. Hitem mezi koledníky i jejich průvodci se stala nová kolednická hymna od Michala Horáka. Jubilejní Tříkrálovou sbírku doprovodila řada tradičních i speciálních akcí.

„Pamatuji si dobře na začátky Tříkrálové sbírky a na počáteční nadšení, sama jsem s rodinou koledovala po mnoho let. Jsem vděčná za to, že se z této sbírky stal skutečně významný fenomén vnášející do společnosti velkou radost a pozitivní energii na počátku každého roku. Nesmírně si vážím všech aktérů a koledníků, kterých rok od roku přibývá a mé díky patří také dárcům. Společně pomáhejme i nadále těm, kteří to mají v životě o něco těžší,“ děkuje Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové.

Nová písnička od Michala Horáka hitem Tříkrálovky

Koledníky i veřejnost nadchla nová kolednická hymna od písničkáře Michala Horáka, který sám v dětství chodil koledovat a sklídl zaslužený aplaus na Tříkrálovém koncertě odvysílaném 5. 1. na ČT. Písnička roztančila celou republiku a má přes čtvrt milionu zhlédnutí na YouTube, zazněla i na stanicích ČRo Dvojka, ČRo HK, Radiožurnál, Impuls nebo Radio Kiss a dostala se do hitparády Česká dvanáctka. V Pardubicích na ni děti i jejich průvodci spontánně tančili už na zahájení sbírky. Novou koledu natrénovali a lidem zazpívali malí koledníci v Kutné Hoře. Originální taneční videa na novou kolednickou hymnu, která děti natočily do celostátní soutěže, si můžete přehrát na tříkrálovém Instagramu.

„Je to pro mě čest, protože jsem od malička jako tříkrálový koledník s kamarády od domu k domu chodil a moji rodiče sbírku dodnes u nás na vesnici pořádají. Mám na tyhle roky moc hezké vzpomínky a hlavně jsem na vlastní oči viděl, jak sbírka pomáhá – písnička se tudíž psala úplně sama,“ řekl v rozhovoru pro

Charitu Michal Horák, který složil a nazpíval novou písničku Tři králové.

Jubilejní koledu provázely tradiční i speciální akce

Hradeckým třem králům požel na cestu generální vikář Jan Paseka 7. 1. v katedrále Sv. Ducha, kde je k vidění výstava fotografií manželů Maclových k jubileu dobročinné Tříkrálové sbírky (do konce února). Přijďte se podívat, jak se koledovalo na Hradecku v letech 1999 – 2024, dnešní malí koledníci možná na fotkách poznají své rodiče.

V Pardubicích slavnostně zahájili sbírku již 6. 1. průvodem s koňmi městem na Pernštýnské náměstí, kde koledníkům požel emeritní pomocný biskup Josef Kajnek. Průvod tří králů na koních prošel 4. 1. Českou Skalici a Den tříkrálový s představením „Čtvrtý z mudrců“ uspořádali v Havlíčkově Brodě. Tříkrálový průvod koledníků s koňmi a živý betlém 11. 1. tradičně zahájil sbírku v Poličce a v Humpolci. Tříkrálové koncerty zazněly v Trutnově, Červeném Kostelci, Kutné Hoře, Ústí nad Orlicí, Pardubicích, České Třebové, Horní Čermné, Dobrušce a Přelouči, kde uspořádali také výstavu obrázků dětí z mateřských škol „My tři králové jdeme k vám...“.

V Litomyšli jste mohli ochutnat tříkrálové pivo, které vyrobili k 25. výročí sbírky. Koledníci tu také vyrazili do ulic s ručně odekorenými taškami. V Dobrušce králové oblékli zbrusu nové kostýmy. U dětí měl úspěch taky unikátní šátek s výročním potiskem, který letos dostávali za pomoc při sbírce. Kino pro koledníky za odměnu pořádají Charity v Hradci Králové, Jičíně, Trutnově, Chrudimi či Litomyšli, v Přelouči bruslení, v Kutné Hoře dětem uvařili tříkrálový gulášek.

Komu sbírka pomůže

Tříkrálová sbírka pomůže nemocným a potřebným především v regionech, kde se koná. Část výnosu sbírky bude věnována na rozvojovou a humanitární pomoc do zahraničí.

Například Oblastní charita Hradec Králové z výtěžku sbírky podpoří výstavbu a provoz lůžkového hospice ve Stěžerách. Pardubická Charita použije vykoledované peníze na stavbu Centra sociálních služeb v Holicích. V Hospici Anežky České v Červeném Kostelci obnoví pomůcky a vybavení pro péči. V Litomyšli z výnosu sbírky podpoří odlehčovací služby Respitní péče Jindra.

[Pokračování na následující straně >](#)

➤ Pokračování z předcházející strany

V rychnovském Stacionáři sv. Františka pro handicapované a seniory zafinancují nový výtah. Kutnohorská Charita použije darované příspěvky na podporu Centra Přístav pro seniory a lidi se zdravotním nebo duševním postižením. Oblastní charita Nové Hradce u Skutče z výnosu sbírky pořídí fotovoltaiku pro úspornější provoz středisek v Chotovicích a Hlinsku. Orlickoústecká Charita podpoří přístavbu Centra sociálních služeb v Lanškrouně a Charita v Náchodě Domov sv. Anny pro matky s dětmi.

Mnohé naše Charity poskytnou také přímou pomoc rodinám s dětmi a potřebným v nouzi v regionu. Část výtěžku věnují rovněž na dobročinné projekty pro chudé v Indii. Přehled všech záměrů a výsledky Tříkrálové sbírky najdete na www.hk.caritas.cz a www.trikralovasbirka.cz (v době uzávěrky ještě nebyl celkový výtěžek znám, jen některé dílčí, které byly zatím větší než loni).

Děkujeme, rosteme i díky vám!

Děkujeme mnohokrát všem koledníkům a dobrovolníkům za pomoc se sbírkou – farníkům, školákům, skautům, jednotlivcům i celým rodinám. Díky rovněž všem farnostem, institucím, obchodům a provozovnám za umístění statických kasiček.

Jana Karasová)

(Tři králové z Rychnova nad Kněžnou Tonda, Vojta a Eliška jsou už sešraní a chodí třetí rok. Letos je doplnila ještě prvňáčka Lucka. Foto: Zuzana Adamcová

Pokud vás tři králové nezastihli, můžete přispět do **online pokladničky** na www.trikralovasbirka.cz a podpořit Charitu, která pomáhá přímo ve vašem regionu. Online koleda běží po celý rok.

Tříkrálovou sbírku lze podpořit také **dárcovskou SMS**: DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190) na číslo **87 777**.

Poděkování patří i všem divákům, kteří je poslali v průběhu Tříkrálového koncertu 5. 1. na ČT1.

Více také na www.trikralovasbirka.cz, tříkrálovém Facebooku a Instagramu.

**Děkujeme všem dárcům za štědrost a solidaritu.
Díky vám můžeme pomáhat tam, kde jde potřeba.**

Více také na www.hk.caritas.cz, na stránkách Charit a na Facebooku.

NABÍDKA PROGRAMŮ 2025

Dům sestry Elišky v Hoješíně u Seče

Možnost ztišení a duchovního načerpání po celý rok

Nabídka dovolené pro farnosti a rodiny (ubytování – klášter, domky, chata, stan)

Pobožnost prvních pátků: 3.1., 7.2., 7.3., 4.4., 2.5., 6.6., 4.7., 5.9., 3.10., 7.11. a 5.12.

Akce pro děti: 22.3., 19.4., 20.4., 20.5., 31.5.

Jarňáky pro rodiny: 2.–7.2., 9.–14.2., 16.–20.2., 23.–28.2., 2.–7.3., 9.–14.3.

RelaxTime pro maminky s předškolními dětmi: 19.5.–22.5., 16.6.–19.6., 22.9.–25.9.

18.1.	Supervizní a kazuistický seminář pro učitele
7.2.- 9.2.	Víkendové zastavení pro manžele (s hlídáním dětí)
<i>Vede o. Josef Novotný a Hoješínská rodina</i>
23.2.	Duchovní obnova “Není všechno zlato, ...”
<i>Vede Kateřina Lachmanová, mši sv. celebruje o. Jan Paseka</i>
21.3.-23.3.
<i>nebo</i>
28.3.-30.3.	Rekolekce pro manžele s Ligou pár páru
17.4.–20.4.	Velikonoce v klášteře (Liturgii slaví o. Jakub Sadílek OFM a o. Jan Paseka)
31.5.	Den dětí s Force Charity
13.–15.6.	Zážitkový víkend otec – syn(ové)
<i>Vedou chlapi z Hoješínské rodiny</i>
20.6.-22.6.
<i>nebo</i>
3.10.-5.10.	Duchovní setkání manželů s programem pro děti
<i>Vede o. Jan Linhart, PhDr. Vlastimil Sojka a super tým</i>
23.-26.6.	Duchovní cvičení v duchu sv. Františka
<i>Vede o. Bernardin Šmíd OFM (exercicie je možné si soukromě prodloužit)</i>
29.6.- 5.7.	„Lusk“ – tábor pro děti 7-12 let
<i>Vede Tom + super tým</i>
27.8.-30.8.	Horizont – setkání mladých 15-18 let
5.- 7.9.	Víkend pro kluky 7-17 let (dělený program)
<i>Vedou Příbylovi z Čáslavi a o. Josef Roušar</i>
20.9.-22.9.	Víkend pro holky 7-12 let
<i>Vede o. Josef Roušar, sestry františkánky a tým</i>
5.10.	Mše svatá s otcem nunciem Jude Thaddeus Okolo
9.11.	Svatomartinské odpoledne
16.11.	Bál všech svatých
28.-30.11.	Víkend pro holky 13-18 let
<i>Vedou mladé sestry OSF</i>
7.12.	Duchovní obnova o naději
<i>Vede S.M. Zdislava Nosková OSF</i>
28.12.	Živý betlém od 16:15

Nabízíme besedy a programy pro farnosti, pro biřmovance a vzdělávací programy pro školy.

J
S
M
E
T
U
S
B
O
H
E
M
P
R
O
V
Á
S

5. SEMINÁŘ O EVANGELIZACI

22. 3. 2025
9:00 - 15:30

NOVÉ ADALBERTINUM
HRADEC KRÁLOVÉ

VŠECHNO JE STÍN,
SKUTEČNOST JE KRISTUS.
KOL 2,17

PŘEDNÁŠKY | SPOLEČENSTVÍ | MODLITBA | VELETRH
PASTORAČNÍCH A EVANGELIZAČNÍCH AKTIVIT

- Host: **P. ThLic. Dr. Daniel Vícha**
- Účastnický poplatek: 150 Kč
- Uzávěrka přihlášek: 14. 3. 2025

Seminář se uskuteční pod záštitou generálního vikáře Mons. Jana Paseky.

WWW.BIHK.CZ/EVANGELIZACE | +420 731 604 076 | EVANGELIZACE@DIHK.CZ